

۱- در کدام بیت تمامی پایه‌های تشبیه ذکر نشده است؟

- ۱) ای شاهد افلاکی در مستی و در پاکی
  - ۲) چو دریای خون شد همه دشت و راغ
  - ۳) چو آینه است و ترازو خموش و گویا، یار
  - ۴) چون شبنم اوفتاده بدم پیش آفتاب
- دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - آزمایشی سنجش - انسانی - ۹۰ - مرحله دوم

۲- در همی بیت‌های زیر به استثنای بیت ..... هر چهار پایه‌ی تشبیه موجود است.

- ۱) گفتمش سلسله‌ی زلف بتان از پی چیبست
  - ۲) گفستا برو چو خاک تحمل کن ای فقیه
  - ۳) گرت ز دست برآید چو نخل باش کریم
  - ۴) شبی چون شبیه روی شسته به قیر
- دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - آزمایشی سنجش - انسانی - ۸۹ - مرحله دوم

۳- در کدام بیت، هر چهار پایه‌ی تشبیه، ذکر شده است؟

- ۱) ایام گل چو عمر به رفتن شتاب کرد
  - ۲) شاکرم شاکر اگر زهر پیایی بخشد
  - ۳) مژه و ابروی او دیدم و با دل گفتم
  - ۴) یا بهار عمر من رو به خزانی خواهد نهاد
- دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - آزمایشی سنجش - انسانی - ۸۸ - مرحله دوم

۴- «مشبه» در کدام گزینه ذکر نشده است؟

- ۱) قهوه‌خانه گرم و روشن بود هم‌چون شرم
  - ۲) چوب‌دستی متشا مانند در دستش
  - ۳) گرد به گردش به کردار صدف برگرد مروارید / پای تا سرگوش
  - ۴) چاه چونان زرفی و پهنش، بی‌شرمیش ناباور / و غم‌انگیز و شگفت‌آور.
- دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - سراسری - تجربی - ۹۳ (سراسری - آزاد)

۵- در کدام بیت، آرایه‌ی تشبیه یافت نمی‌شود؟

- ۱) سرو را در نظر آرند به یاد قد تو
  - ۲) هر کسی روی به سوی به امید دارد
  - ۳) روز ایشان بود آن‌گه که به رویت نگرند
  - ۴) عارفان از چمن قدس چو بوی تو کشند
- دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - آزمایشی سنجش - انسانی - سال تحصیلی ۹۱-۹۲ - مرحله دوم

۶- در کدام بیت تشبیه وجود ندارد؟

- ۱) جان مای را و قالب خاک را و دل تو را
  - ۲) چسنگ‌وار آهنگ برکش راه مست‌انگیز را
  - ۳) شربت وصل تو مانند نوبهار تازه را
  - ۴) گر شب وصلت نماید هر شب معراج را
- دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - آزمایشی سنجش - آزمونهای سال سوم - سال تحصیلی ۹۱-۹۲ - انسانی - جامع ۱

۷- در همی ابیات به استثنای بیت ..... همی پایه‌های تشبیه وجود دارد.

- ۱) به خاک پایت ای دلبر که سر بازم چو پروانه
  - ۲) چون ذره در هوای تو دل را قرار نیست
  - ۳) دایم در آن امید کسه بسازایی از درم
  - ۴) روی تو چون لاله‌زار قد تو چون نارون
- دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - آزمایشی سنجش - انسانی - سال تحصیلی ۹۱-۹۲ - مرحله سوم

۸- در همی ابیات به استثنای بیت ..... تشبیه مضمیر (پوشیده) به کار رفته است.

- ۱) بالای خود می‌بارا کنز پا فتاد عقلم
  - ۲) تا بر درت گذشتم آسوده از بهشتم
  - ۳) هر صبح ز روی تو هم خانه‌ی خورشیدم
  - ۴) هم سلسله بر گردن زان کاکل پیچانم
- دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - آزمایشی سنجش - آزمونهای سال سوم - سال تحصیلی ۹۱-۹۲ - انسانی - جامع ۱

۹- در کدام بیت، ادات تشبیه به کار نرفته است؟

- ۱) و گر بسازگردانم از پیش، زال
  - ۲) نگه کن که مانند همی نرگس نو
  - ۳) هر فصلی از مثال تو پیری بود مصیب
  - ۴) صدف وار بساید زبان درکشیدن
- دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - آزمایشی سنجش - آزمونهای سال سوم - ۸۷ - جامع ۲

۱۰- در کدام بیت، تمام ارکان تشبیه موجود است؟

- ۱) قد همه دلبران عالم
  - ۲) چو پیلی به اسب اندر آرد پای
  - ۳) نی میندار که حرفی به زبان آرم اگر
  - ۴) اهل دنیا سه فرقه بیش نی‌اند
- دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - آزمایشی سنجش - انسانی - ۸۷ - مرحله اول

۱۱- نوع تشبیه در کدام بیت متفاوت است؟

- (۱) به کس مگویی که پایم به سنگ عشق برآمد که غیب گیرد و گوید چرا به فرق نبوی
(۲) تا سر زلف پریشان تو محبوب من است روزگارم به سر زلف پریشان ماند
(۳) کنون حلاوت پیوندد را بدانی قدر که شربست غم همجران تلخ نوشیدی
(۴) گفته بودی با تو درخواهم کشیدن جام وصل جرعه‌ای ناخورده شمشیر جفا برداشتی
- دبیرستان و پیش دانشگاهی - آزمایشی سنجش - انسانی - ۹۰ - مرحله دوم

۱۲- از میان ترکیب‌های زیر، چند مورد تشبیه بلیغ اضافی نیست؟

- (دایه ی ابر - سیلاب غم - شمع خلوت - دیده‌ی طمع - بنات نبات - مهد زمین - باران عشق - مس وجود - ایام گل - گل عمر - کیمیای عشق - فزانش باد - پرده‌ی زلف - چرخ جهان گرد - گوش طرب)
- (۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۵) پنج
- دبیرستان و پیش دانشگاهی - آزمایشی سنجش - انسانی - ۹۰ - مرحله دوم

۱۳- در کدام گزینه همه‌ی ترکیب‌ها «اضافه‌ی تشبیه‌ی» است؟

- (۱) گوشه‌ی کلاه - روی ماه - روی تعظیم - قبه‌ی عرش
(۲) آبروی بندگان - جمال عشق - اوج بلاغت - تقصیر خویش
(۳) دروگر زمان - عصاره‌ی تاک - شهید فایق - موسم ربیع
(۴) بنات نبات - بحر مکاشفت - مهد زمین - تیر مژگان

دبیرستان و پیش دانشگاهی - سراسری - ریاضی - ۸۹

۱۴- نوع تشبیه بلیغ در کدام بیت متفاوت است؟

- (۱) آن کیست که پیرانش خورشید جمالش از مشک سیه‌دایره‌ی نیمه کشیدست
(۲) یا این همه باران بلا بر سر سعدی نشگفت اگرش خانه‌ی چشم آب چکیدست
(۳) شب فراق که داند که تا سحر چند است مگر کشتی که به زندان عشق در بند است
(۴) فراق یار که پیش تو کاه برگی نیست بیبا و بر دل من بین که کوه الوند است
- دبیرستان و پیش دانشگاهی - آزمایشی سنجش - انسانی - ۸۹ - جامع ۳

۱۵- در کدام ابیات تشبیه به صورت اضافه‌ی تشبیه‌ی به کار رفته است؟

- (الف) عارض است آن یا گل سیراب بر برگ سمن قامت است این یا قد شمشاد یا سرو چمن
(ب) ای کمان خم ابروی تو پیوسته به زه شد ز تیر غم تو ترکش و قربان دل من
(ج) گبر از خاک سر کویت برد باد صبا گردی زند در مشک چین آتش بریزد آب عطاران
(د) خاک هستی مرا دادند بر باد فنا آب چشمم از برون و آتش دل از درون
(ه) گرچه شد ز آتش عشقت دل من نرم چو موم لیک هرگز به جز از نقش رخت نگزینم
(و) کرده چوگان از کمند زلف مشک افشان خویش گوی دل‌ها را زغم در اضطراب انداخته
- (۱) الف، ب، و، ج (۲) ب، د، ه و (۳) ب، ج، د، ه (۴) د، ه، ج، الف
- دبیرستان و پیش دانشگاهی - آزمایشی سنجش - انسانی - سال تحصیلی ۹۱-۹۲ - مرحله سوم

۱۶- در کدام بیت تشبیه بلیغ وجود ندارد؟

- (۱) آب رخ گل بریخت لاله‌ی رخسار تو خرمین بلبل بسوخت زمزمه‌ی زار من
(۲) با همه تیر بلا کامده بر دل مرا از مژه‌ات برنگشست بخت نگوینار من
(۳) تا خم زلف تو را دام دلم کرده‌اند مسیبل خلاصی نکرد مرغ گرفتار من
(۴) رفتم و از دل نرفت حسرت خاک درت فردم و آسان نساخت عشق تو دشوار من
- دبیرستان و پیش دانشگاهی - آزمایشی سنجش - انسانی - سال تحصیلی ۹۰-۹۱ - مرحله دوم

۱۷- اگر واژه‌های: «علم، زندگی، عشق، دل، غم» را مشبه تصور کنیم، واژه‌های کدام گزینه به ترتیب می‌تواند مشبه‌به آنها باشد؟

- (۱) چراغ، کوه، باران، باد، گل (۲) چراغ، رودخانه، باران، دریا، سیل
(۳) درخت، شکوفه، سرو، بهار، میوه (۴) دریا، گل، سیلاب، خزان، رودخانه
- دبیرستان و پیش دانشگاهی - آزمایشی سنجش - انسانی - سال تحصیلی ۹۰-۹۱ - مرحله دوم

۱۸- در کدام بیت «تشبیه تفضیل» نیست؟

- (۱) نه خود اندر زمین نظیر تو نیست که قمر چون رخ منیر تو نیست
(۲) سرو را مانی ولیکن سرو را رفتار نه ماه را مانی ولیکن ماه را گفتار نیست
(۳) ظاهر آن است کان دل چو حدید در خور صدر چون حریر تو نیست
(۴) سرو زیبا و به زیبایی بالای تو نه شهید شیرین و به شیرینی گفتار نیست
- دبیرستان و پیش دانشگاهی - آزمایشی سنجش - انسانی - ۹۰ - مرحله سوم

۱۹- در همه ابیات به جز بیت ..... تشبیه مرجح یافت می‌شود.

- (۱) مژگان تو خنجر به رخ ماه کشیده ابروت زده بر سر خورشید کمان را
(۲) از بس که در این بادیهام راهبری نیست خضرره خود می‌ش مرم ریگ روان را
(۳) چشمت به فسون بسته غزالان ختن را آموخته طوطی زنگاه تو سخن را
(۴) فصل گل روی تو جوان ساخت جهان را حسن تو از این باغ برون کرد خزان را
- دبیرستان و پیش دانشگاهی - سراسری - انسانی - ۹۰

۲۰- در کدام بیت تشبیه «مرجح» به کار رفته است؟

- (۱) من ماه ندیده‌ام، کله‌دار من سرو ندیده‌ام، قباپوش
(۲) مه پاره به بام اگر برآید که فرق کند که ماه یا اوست؟
(۳) ای زلف تو هر خمی کمندی چشمت به کرشمه چشم‌بندی
(۴) آن برگ گل است یا بناگوش یا سبزه به گرد چشمه‌ی نوش
- دبیرستان و پیش دانشگاهی - آزمایشی سنجش - انسانی - ۹۰ - جامع ۱

۲۱- نوع تشبیه در کدام بیت با تشبیهات ایات دیگر تفاوت دارد؟

- ۱) من از جام می عشقت اگر مستم عجب نبود
  - ۲) دوش چه دانی مرا بی تو چه بر سر گذشت
  - ۳) درد غم عشق او می نپزیدرد دوا
  - ۴) چون دل دیوانگان بسته به زنجیر شد
- دبیرستان و پیش دانشگاهی - آزمایشی سنجش - انسانی - سال تحصیلی ۹۱-۹۲ - مرحله پنجم

۲۲- آرایه تشبیه در کدام بیت بیش تر است؟

- ۱) صد خار بلا از دل دیوانه‌ی ما خاست
  - ۲) ای سیل اشک خاک وجودم به باد ده
  - ۳) سروی است قامت تو از ناز سر کشیده
  - ۴) مرغ دل تا دام زلف و دانه‌ی خال تو دید
- هر روز که بی ساقی گل چهره نشستیم
تا بر دل کسی نشیند غبار من
ماه می است عارض تو از نور آفریده
طایر از اندیشه ام افتاد در دام هوس
- دبیرستان و پیش دانشگاهی - سراسری - ریاضی - ۹۳ (سراسری - آزاد)

۲۳- در کدام بیت «آرایه تشبیه» بیش تر است؟

- ۱) روی من زردتر از برگ خزان در همه فصل
  - ۲) هر که در بحر غمش راند چو من کشتی عمر
  - ۳) عالمی مست می لعل تو وین نادره بین
  - ۴) گنج حسن است رخ او توان داد ز دست
- از هوای رخ چون تازه بهارش باشد
ز آن میان غایت مقصود کنارش باشد
چشم خود را که همه سال خمارش باشد
گرچه از غالیه صد حلقه‌ی مارش باشد
- دبیرستان و پیش دانشگاهی - آزمایشی سنجش - هنر - سال تحصیلی ۹۱-۹۲ - مرحله پنجم

۲۴- آرایه‌های تشبیه در کدام بیت بیش تر به کار رفته است؟

- ۱) اکنون که در چمن گل سوری عروس گشت
  - ۲) تا برفتی هم چو آب از چشم دریا بار من
  - ۳) تا به چوگان سعادتمند ببری گوی مراد
  - ۴) عروس طبع من آن ماه عنبرین موی است
- از دست گلرخان می چون ارغوان بگیرد
پیش جیحون سرشکم می رود آب فرات
گوی دل در خم آن زلف چو چوگان در باز
که هست باغ رخسار لاله زار مردم چشم
- دبیرستان و پیش دانشگاهی - آزمایشی سنجش - آزمونهای سال سوم - سال تحصیلی ۹۱-۹۲ - انسانی - جامع ۱

۲۵- آرایه تشبیه در کدام بیت بیش تر است؟

- ۱) در بوم دل از هجر تو بس خار که کشتیم
  - ۲) شراب عشقم اندر کام جان شد
  - ۳) شوخ آهو چشم من چون روی در صحرا کند
  - ۴) موسی جان را اگر گردن نهد فرعون نفس
- بو کز گل وصل تو ببری داشته باشد
ز جانم چشمه‌ی حکمت روان شد
به بر صید از تیر مژگان رخنه در دلها کند
چشمه‌های حکمت از سنگ دلش پیدا شود
- دبیرستان و پیش دانشگاهی - آزمایشی سنجش - انسانی - سال تحصیلی ۹۱-۹۲ - مرحله چهارم

۲۶- در کدام بیت تشبیه تفضیل (مرجح) وجود دارد؟

- ۱) تا خم زلف تو را دام دلم کرده‌اند
  - ۲) تا بت و زنار من چهره و گیسوی توست
  - ۳) با همه تیر بلا کامده بر دل مرا
  - ۴) آب رخ گل بر سخت لاله‌ی رخسار تو
- میل خلاصی نکرد مرغ گرفتار من
قبله حسد می برد از بت و زنار من
از مژه‌ات برنگشت بخت نگون ساز من
خرمن بلبل بسوخت زمزمه‌ی زار من

دبیرستان و پیش دانشگاهی - آزمایشی سنجش - انسانی - سال تحصیلی ۹۰-۹۱ - مرحله پنجم

۲۷- در کدام بیت آرایه تشبیه وجود ندارد؟

- ۱) کس این کند که زیار و دیار بر گردد؟
  - ۲) به آب تیغ اجل تشنه است مرغ دلم
  - ۳) به جنگ خصم کسی کز حیل فرو ماند
  - ۴) به زیر سنگ حوادث کسی چه چاره کند
- کند هر آینه چون روزگار بر گردد
که نیم کشته به خون چند بار برگردد
ضرورت است که بیچاره وار بر گردد
جز این قدر که به پهلوی چو مار بر گردد
- ریاضی - ۸۵ - جامع و دبیرستان و پیش دانشگاهی - آزمایشی سنجش - تجربی - ۸۵ - جامع و دبیرستان و پیش دانشگاهی - آزمایشی سنجش - انسانی - ۸۵ - جامع

۲۸- در همه‌ی گزینه‌ها به جز گزینه‌ی .....، آرایه تشبیه موجود است.

- ۱) مرا چون هاتف دل دید دمساز
  - ۲) سخن، جان است و جان داروی جان است
  - ۳) جمالش باد دایم عالم افروز
  - ۴) تو مردم بین که چون بی‌رای و هوش‌اند
- بسر آورد از رواق همست آواز
مگر چون جان عزیز از بهر آن است
شش، مواج باد و روز، نوروز
که جانی را به نانی می‌فروشد
- دبیرستان و پیش دانشگاهی - سراسری - انسانی - ۸۱

۲۹- در کدام تشبیه مرکب، برای یک مشبه، دو مشبه بیان شده است؟

- ۱) فرار در کف آزادگان نگیرد مال
  - ۲) در خم زلف تو آن خال سیه دانی چیست؟
  - ۳) ماه خورشید نمایش زپس پرده‌ی زلف
  - ۴) تو هم چو صبحی و من شمع خلوت سحرم
- چو صبردر دل عاشق، چو آب در غربال
نقطه‌ی دوده که در حلقه جیم افتاده است
آفتابسی است که در پیش، سحابی دارد
تسیمی کن و جان بین که چون همی سپرم
- دبیرستان و پیش دانشگاهی - آزمایشی سنجش - آزمونهای سال سوم - ۸۳ - جامع ۱

۳۰- در همه‌ی آیات زیر، به جز بیت .....، آرایه تشبیه مرکب به کار رفته است.

- ۱) آن قطره‌ی باران که برافتد به گل سرخ
  - ۲) در خم زلف تو آن خال سیه دانی چیست
  - ۳) صلاهی یوسف گل شد جهانگیر
  - ۴) کنیزان و غلامان گرد خرگاه
- چون اشک عروسی است برافتاده به رخسار
نقطه‌ی دوده که در حلقه‌ی جیم افتاده است
زلیخای جوان شد عالم پییر
شیریناوار گرد خرمن ماه
- دبیرستان و پیش دانشگاهی - آزمایشی سنجش - انسانی - ۸۶ - مرحله دوم

۳۱- در کدام بیت، تشبیه و استعاره وجود دارد؟
 (۱) خلیق مرغان اسپرند که در یک قفس اند
 (۲) شکرها گویمت ای چرخ که از گردش تو
 (۳) عادت دادوستد، دادن جان مشکل کرد
 (۴) فقر، وارستگی است از غم هر نیک و بدی

دبیرستان و پیش دانشگاهی - آزمایشی سنجش - انسانی - ۸۹ - جامع ۳

۳۲- در همه ابیات به جز بیت ..... استعاره‌ی مصرّحه وجود دارد.

(۱) گر به جنت هم‌نشین با ابلهان باید شدن
 (۲) گر به درویشی برد نام مرا آن شاه حُسن
 (۳) کاشکی ساقی زلعلش می به جام من کند
 (۴) آفتاب آید زگردون بر سجود بام من

دبیرستان و پیش دانشگاهی - آزمایشی سنجش - انسانی - ۸۹ - جامع ۱

۳۳- در همه بیت‌های زیر، به غیر از بیت.....، آرایه‌ی استعاره‌ی مصرّحه به کار رفته است؟

(۱) ای زلف تو هر خمی، کم‌نندی چشمت به کرشمه، چشم بندی
 (۲) تا تو را جای شدد ای سرو روان در دل من
 (۳) در این بازار اگر سودی است با درویش خرسند است
 (۴) هزاران نرگس از چرخ جهانگرد

دبیرستان و پیش دانشگاهی - آزمایشی سنجش - انسانی - ۸۶ - مرحله سوم

۳۴- با توجه به بیت «مرا برف باریده بر پرزاع» شاید جو بلبل تماشای باغ» کدام مورد، نادرست است؟

(۱) بلبل: مثبّه به (۲) برف: استعاره‌ی مصرّحه (۳) تماشای باغ: مشبه (۴) پرزاع: استعاره مصرّحه

دبیرستان و پیش دانشگاهی - آزمایشی سنجش - آزمونهای سال سوم - ۸۳ - جامع ۱

۳۵- نوع استعاره در کدام بیت تفاوت دارد؟

(۱) شفافای درد دللم لعل روح‌پرور توست
 (۲) تا بر گل سیراب تو از غایله خالی است
 (۳) تابی زمهر در دللم آن مه فکننده است
 (۴) کِشتم به دل خار غمش کارد گل شادی به بار

دبیرستان و پیش دانشگاهی - آزمایشی سنجش - انسانی - سال تحصیلی ۹۲-۹۱ - مرحله پنجم

۳۶- در همه ابیات به استثنای بیت ..... استعاره‌ی مکتبه وجود دارد.

(۱) توانی خاک در چشم زمین ریخت
 (۲) کشتم همه مهر و درویدم همه غم کاش
 (۳) گل بخرندید و باغ شد پدرام
 (۴) ملک دل کردی خراب از تیغ ناز

دبیرستان و پیش دانشگاهی - آزمایشی سنجش - انسانی - سال تحصیلی ۹۲-۹۱ - مرحله چهارم

۳۷- در کدام بیت استعاره‌ی مکتبه به کار نرفته است؟

(۱) در این بازار اگر سودی است با درویش خرسند است
 (۲) فردا که پیشگاه حقیقت شود پدید
 (۳) در آفاق گشاده است ولیکن بسته است
 (۴) گل بخرندید و باغ شد پدرام

دبیرستان و پیش دانشگاهی - سراسری - انسانی - ۸۴

۳۸- در همه ابیات به استثنای بیت ..... استعاره‌ی مکتبه، تشخیص هم دارد.

(۱) هر کو نکاشت مهر و ز خوبی گلی نجید
 (۲) سحر بلبل حکایت با صبا کرد
 (۳) دوستان دختر رز توبه ز مستوری کرد
 (۴) آتش رخسار گل خرمن بلبل بسوخت

دبیرستان و پیش دانشگاهی - آزمایشی سنجش - انسانی - ۹۰ - مرحله چهارم

۳۹- در کدام بیت، استعاره‌ی کنایی به کار نرفته است؟

(۱) تو را ز کنگره‌ی عرش می‌زنند صغیر
 (۲) فردا که پیشگاه حقیقت شود پدید
 (۳) کس جو حافظ نگشود از رخ اندیشه نقاب
 (۴) لبست تا در لطافت لاله‌ی سیراب را ماند

دبیرستان و پیش دانشگاهی - آزمایشی سنجش - انسانی - ۸۶ - مرحله سوم

۴۰- در همه بیت‌ها به جز بیت ..... استعاره‌ی مکتبه به کار رفته است.

(۱) دیده‌ی عقل مسبت تو، چرخه‌ی چرخ بست تو
 (۲) قضا چو ز گردون فرو هشت پر
 (۳) کس چو حافظ نگشود از رخ اندیشه نقاب
 (۴) هزاران نرگس از چرخ جهانگرد

دبیرستان و پیش دانشگاهی - آزمایشی سنجش - انسانی - ۸۳ - مرحله سوم

۴۱- در هر بیته، به جز بیت ....، استعارهٔ مکتبه‌ای از نوع «تشخیص» به کار رفته است.

- ۱) ای دل من تو را بشمارت باد
  - ۲) تا مرا عشق تو تعلیم سخن گفتن کرد
  - ۳) تو را ز کنگرهٔ عرش می‌زنند صغیر
  - ۴) دیدهٔ عقل مست تو، چرخهٔ چرخ پست تو
- دیرستان و پیش‌دانشگاهی - سراسری - انسانی - ۷۸ و دیرستان و پیش‌دانشگاهی - سراسری نظام قدیم - انسانی - ۷۸ - مرحله اول

۴۲- در کدام گزینه، همهی ترکیب‌ها اضافی استعاری‌اند؟

- ۱) عتاب معلم، مرغان بیشه، صفحه‌ی ضمیر، امید دیدار
- ۲) سر خویش، لطافت طبع، زبان تدریس، فرقت یار
- ۳) آفتاب وفا، همه‌می شاگردان، بانگ طرب، خار غم
- ۴) شتاب مرگ، طرزه‌ی پرچین عشق، قفای مراقبت، گریبان مکاشفت

دیرستان و پیش‌دانشگاهی - سراسری - انسانی - ۸۹

۴۳- در همهی ابیات به استثنای ..... استعاره‌ی کنایی و تشخیص وجود دارد.

- ۱) به گام‌های کسان می‌برم گمان که تویی
  - ۲) ز بس به دامن شب اشک انتظارم ریخت
  - ۳) ز بس نشستم و با شب حدیث غم گفتم
  - ۴) ستاره دیده فرویست و آرمید بیا
- دیرستان و پیش‌دانشگاهی - آزمایشی سنجش - انسانی - سال تحصیلی ۹۱-۹۰ - مرحله پنجم

۴۴- در بیت زیر جمعاً چند استعاره‌ی مصرّحه وجود دارد؟

- «زاله از نرگس چکید و برگ گل را آب داد»
- ۱) دو   ۲) سه   ۳) چهار   ۴) پنج

دیرستان و پیش‌دانشگاهی - سراسری - انسانی - ۸۱

مجاز ۴۵-۵۷

۴۵- در کدام بیت، آرایه‌ی مجاز وجود ندارد؟

- ۱) به دوستی تو با عالمی شدم دشمن
  - ۲) دوش به خواب دیده‌ام روی ندیده‌ی تو را
  - ۳) من که به گوش خویش از تو شنیده‌ام سخن
  - ۴) هنوز اهل صفا پرده در میان دارند
- چه دشمنی است ندانم که با من است تو را
وز مسزه آب داده‌ام باغ نجیده‌ی تو را
چون شنوم ز دیگران حرف شنیده‌ی تو را
بسیار ساقی مجلس می مصفا را
- دیرستان و پیش‌دانشگاهی - آزمایشی سنجش - انسانی - ۹۰ - مرحله پنجم

۴۶- در کدام بیت آرایه‌ی مجاز وجود دارد؟

- ۱) از قامت موزونش در سایه‌ی شمشادم
  - ۲) تا وصف لب گفتم ذره‌های ذری سقتم
  - ۳) تا خط تو را دیدم دادی رقم خونم
  - ۴) هم سر دهانش را می‌جویم و می‌یابیم
- دیرستان و پیش‌دانشگاهی - آزمایشی سنجش - آزمونهای سال سوم - سال تحصیلی ۹۱-۹۰ - انسانی - جامع ۱

۴۷- در کدام بیت، آرایه‌ی مجاز به کار نرفته است؟

- ۱) از توبه که نالم که دگر داور نیست
  - ۲) بسرو هر چه می‌بایدت پیش گیر
  - ۳) سر آن ندارد امشب که برآید آفتابی
  - ۴) همه دشمنی از تو دیدم ولیکن
- و ز دست تو هیچ دست بالاتر نیست
سر ما ننداری سرخویش گیر
چه خیال‌ها گذر کرد و گذر نکرد خوابی
نگویم که تو دوستی را نشایبی
- دیرستان و پیش‌دانشگاهی - آزمایشی سنجش - انسانی - ۸۳ - مرحله سوم

۴۸- در بیت «پند من بشنو بجز با نفس شوم بدسرشت
«مجاز» است؟

- ۱) پند   ۲) عالم   ۳) کمال   ۴) نفس
- آزمایشی سنجش - تجربی - ۷۸ و دیرستان و پیش‌دانشگاهی - آزمایشی سنجش - انسانی - ۷۸ و دیرستان و پیش‌دانشگاهی - آزمایشی سنجش - هنر - ۷۸

۴۹- واژهٔ «دشت» در همهٔ ابیات زیر، به جز بیت .... دارای آرایهٔ «مجاز» است.

- ۱) یکی دشت با دیدگان پر زخون
  - ۲) نهادند بر دشت هیزم دو کوه
  - ۳) سواران لشکر، برانگیختند
  - ۴) سراسر همه دشت بریان شدند
- که تا او کی آید ز آتش برون
جهانی نظاره شده همگروه
همه دشت، پیش درم ریختند
بر آن چهر خدانش گریان شدند
- دیرستان و پیش‌دانشگاهی - سراسری - هنر - ۷۸

۵۰- «جهان» در همهٔ گزینه‌ها به جز .... به عنوان صنعت مجاز به کار رفته است.

- ۱) جهان، متفق بر الهیتش
  - ۲) جهان ز درد فراق تو آه و ناله کند
  - ۳) جهان، ای پسر ملک جاوید نیست
  - ۴) جهان، دل نهاده بر این داستان
- دیرستان و پیش‌دانشگاهی - سراسری - انسانی - ۷۱ - مرحله اول

۵۱- در تمام ابیات به جز بیت ..... نوع علاقه‌ی مجازها یکی است.

- ۱) اگر رفت و آثار خیرش نماند
  - ۲) به یاد روی شیرین بیت می‌گفت
  - ۳) سید شد چو درخت شکوفه‌دار سرم
  - ۴) گر نبندی زین سخن تو حلق را
- نشاید پس مرگش الحمد خواند
چو آتش تیشه می‌زد، کوه می‌سفت
و ازین درخت همین میوه‌ی غم است برم
آتش‌ی آید بسوزد خلیق را
- دیرستان و پیش‌دانشگاهی - آزمایشی سنجش - انسانی - ۸۹ - مرحله چهارم

۵۲- نوع علاقه‌ی مجاز، در کدام بیت متفاوت است؟

- ۱) بر آشفست عابد که خاموش باش
- ۲) بر آشفست ایران و برخاست گرد
- ۳) جهان انجمن شد بر تخت اوی
- ۴) دل عالمی بسوزی چو عذار بر فروزی

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - آزمایشی سنجش - انسانی - ۸۹ - جامع ۲

۵۳- علاقه‌ی مجاز در کدام بیت با ابیات دیگر تفاوت دارد؟

- ۱) بسته‌ی زلف تو شد دل مزخشا ناوک چشم
- ۲) سپید شد چو درخت شکوفه‌دار سرم
- ۳) فصل گل می‌گذرد هم‌نفسان بهر خدا
- ۴) مگسیر از دهن خلق حرف را زنه‌ار

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - آزمایشی سنجش - انسانی - سال تحصیلی ۹۲-۹۱ - مرحله چهارم

۵۴- نوع علاقه‌ی مجاز در کدام بیت متفاوت است؟

- ۱) بر سر ایام ما عشق کلاه اکنون نهاد
- ۲) جهانی در بیت مفتون به جای آب گریان خون
- ۳) روزی اندر قدمت افتم و گر سر برود
- ۴) راه در حلقه‌ی پیمانانه کشانت ندهند

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - آزمایشی سنجش - آزمونهای سال سوم - سال تحصیلی ۹۱-۹۰ - انسانی - جامع ۳

۵۵- نوع علاقه‌ی مجاز در کدام بیت متفاوت است؟

- ۱) ای مرغ پای بسته به دام هوای نفس
- ۲) چشم از آن روز که بر کردم و رویت دیدم
- ۳) دل عالمی بسوزی چو عذار بر فروزی
- ۴) گو همه شهر به جنگم به در آید و خلاف

سنجش - انسانی - سال تحصیلی ۹۱-۹۰ - جامع ۲ و دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - آزمایشی سنجش - آزمونهای سال سوم - سال تحصیلی ۹۱-۹۰ - انسانی - جامع ۲

۵۶- نوع علاقه‌های مجاز در ابیات زیر، به ترتیب کدام است؟

- الف) سپید شد چو درخت شکوفه‌دار سرم
ب) جامی بکش تا جم شوی، با اهل دل محرم شوی
ج) از تو به که نالم که دگر داور نیست
د) جزئی، کلیه، لازمی (۲) کلیه، محلیه، آلیه
- وز این درخت همین میوه‌ی غم است بزم
خضر مسیحا دم شوی، انفاست انسان پرورد
وز دست توهیج دست بالاتر نیست
کلیه، سبیه، لازمی (۳) کلیه، محلیه، سبیه، آلیه

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - آزمایشی سنجش - انسانی - سال تحصیلی ۹۱-۹۰ - مرحله سوم

۵۷- علاقه‌ی مجاز در هریک از بیت‌های زیر، به ترتیب، کدام است؟

- سر آن ندارد امشب که برآید آفتابی
دیدنی که خون ناحق پروانه شمع را
بر آشفست ایران و برخاست گرد
بر آشفست عابد که خاموش باش
- چه خیال‌ها گذر کرد و گذر نکرد خوابی
چندان امان نداد که شب را سحر کند
همی هر کسی کرد ساز نسیر
تو مرد زبان نیستی، گوش باش
- (۱) جزئی - لازمی - محلیه - لازمی
(۲) محلیه - لازمی - محلیه - آلیه
(۳) محلیه - کلیه - لازمی - آلیه
(۴) لازمی - کلیه - کلیه - لازمی

کتاب ۷۲-۵۸

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - آزمایشی سنجش - انسانی - ۸۴ - مرحله سوم

۵۸- در همه ابیات به‌جز بیت ..... آرایه‌ی کنایه وجود دارد.

- ۱) در عشق تو بر دل رقم صبر کشیدن
  - ۲) غافلان خوشه‌چین از سر لیلی غافلند
  - ۳) هر خاک نهادی که خموش است در این بزم
  - ۴) یکی درخت گل‌اندر میان خانه‌ی ماست
- چون خشت زدن بر زیر آب روان است
این کرامت نیست جز مجنون خرمن سوز را
چون کوزه‌ی لب بسته بر از باده‌ی ناب است
که سروهای چمن پیش قامتش پستند

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - آزمایشی سنجش - انسانی - ۹۰ - مرحله سوم

۵۹- در همه ابیات به‌جز بیت ..... کنایه وجود دارد.

- ۱) زرش داد و گوهر به شکر قدم
  - ۲) سخن گفت و دامان گوهر فشانند
  - ۳) تمتع ز هر گوشه‌ای یافتم
  - ۴) اگر پای بندی رضا پیش‌گیر
- بپرسید از گوهر و زاد و بوم
به لطفی که شد آستین بر فشانند
ز هر خرمنی خوشه‌ای یافتم
وگر یک سواری سر خویش گیر

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - آزمایشی سنجش - ریاضی - ۸۹ - مرحله پنجم و دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - آزمایشی سنجش - تجربی - ۸۹ - مرحله پنجم

۶۰- در کدام بیت، آرایه‌ی کنایه به کار نرفته است؟

- ۱) چو بشیند بیچاره بگریست زار
  - ۲) چنین است رسم سرای درشت
  - ۳) گفت معشوق به عاشق کای فتی
  - ۴) نپندارم ای در خزان کشته جو
- که ای خواجه دستم ز دامن بدار
گاهی پشت زین و گاهی زین به پشت
تو به غربت دیده‌ای بس شهرها
که گندم ستانی به وقت درو

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - آزمایشی سنجش - انسانی - ۸۴ - مرحله سوم

۶۱- در کدام بیت، آرایه‌ی کنایه، موجود نیست؟

- ۱) هر که دل پیش دلبری دارد
  - ۲) همینست بسنده است اگر بشنوی
  - ۳) چو بشنید بیچاره بگریست زار
  - ۴) به روی و رباکار کردن ندانی
- ریش در دست دیگری دارد
که گر خار کاری، سمن نذروی
که ای خواجه دستم ز دامن بدار
ازیرا که نه مرد روی و ربایی

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - آزمایشی سنجش - آزمونهای سال سوم - ۸۳ - جامع ۲

۶۲- در کدام بیت، سه جمله‌ی کنایی، در یک مفهوم، به کار رفته است؟

- ۱) ز عقل اندیشه‌ها زاید که مردم را بفرساید
- ۲) گروهی همنشین من خلاف عقل و دین من
- ۳) گرم باز آمدی محبوب سیم اندام سنگین دل
- ۴) اگر عاقل بود داند که همچون صبر نتواند

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - سراسری - ریاضی - ۸۱

۶۳- در عبارت زیر، چند بار از مفهوم کنایی، استفاده شده است؟

«زمن گفت: همسایه‌مان که یک سال پیش آه نداشت با ناله سودا کند، داخل آدم شده و برویایی پیدا کرده، کاش کلاه تو هم یک خرده پشم داشت.»

- ۱) یک
- ۲) دو
- ۳) سه
- ۴) چهار

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - آزمایشی سنجش - انسانی - ۸۱ - مرحله سوم

۶۴- مفهوم کنایی کدام گزینه با دیگر گزینه‌ها متفاوت است؟

- ۱) شکر در زیر آب پنهان کردن
- ۲) البرز به کلند برگرفتن
- ۳) آب از سرچشمه بستن
- ۴) آب دریا به پیمانۀ سختن

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - سراسری - انسانی - ۷۲ - مرحله اول

۶۵- مفهوم کنایی همه‌ی گزینه‌ها، به‌جز گزینه ... درست است.

- ۱) کمان ... کشیدن : از عهده او بر آمدن
- ۲) سر در جنب طاعت کسی در آوردن: کسی را مطیع ساختن
- ۳) سنگ در دندان آمدن : رنج و تشویش یافتن
- ۴) خواب بر دیده حزم کسی افکندن : کسی را اغفال کردن

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - سراسری - ریاضی - ۷۳ - مرحله اول و دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - سراسری - هنر - ۷۳ - مرحله اول

۶۶- مفهوم همه‌ی گزینه‌ها به‌جز گزینه‌ی ... درست است.

- ۱) گیاه بام شدن: مورد توجه واقع نشدن
- ۲) خون به گردن کردن: بیش از حد ستم کردن
- ۳) دامن از صحبت فرا چینم: گوشه نشینی اختیار کنم
- ۴) دفتر از گفته‌های پریشان بشویم: نوشته‌های پیشین خود را محو کنم

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - سراسری - ریاضی - ۷۳ - مرحله اول و دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - سراسری - هنر - ۷۳ - مرحله اول

۶۷- مفهوم کنایی همه‌ی گزینه‌ها، بجز گزینه ... درست است.

- ۱) خر کریم را نعل کردن: رشوه دادن
- ۲) چند مرده حلاج بودن: مقدار توانایی
- ۳) چشم به دست و دهان دیگری بودن: از خود اراده نداشتن
- ۴) نان به نرخ روز خوردن: تلاشگری

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - سراسری - تجربی - ۷۲ - مرحله اول

۶۸- مفهوم کدام گزینه با گزینه‌های دیگر کاملاً متفاوت است؟

- ۱) آب به هاون کوفتن
- ۲) البرز به کلند برگرفتن
- ۳) بخیه بر روی کار افتادن
- ۴) محیط به کفچه پیمودن

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - سراسری - ریاضی - ۷۰ - مرحله اول و دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - سراسری - هنر - ۷۰ - مرحله اول

۶۹- در کدام گزینه، آرایه‌ی «کنایه» به‌کار نرفته است؟

- ۱) زان دست شستم از خود تا دست من تو گیری
- ۲) روزی که عکس روی او بر روی زرد من فند
- ۳) گمان میر که گذارم ز دست دامن تو
- ۴) من عاشق روی تو نگارم چه کنم؟

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - سوالات گردآوری شده - سری ۲ (آ - گ) - سال تحصیلی ۹۱ - ۹۰ - انسانی - مرحله ۱

۷۰- تعداد کنایه در کدام بیت بیش‌تر از بقیه است؟

- ۱) ای غنچه‌ی خندان چرا خون در دل ما می‌کنی
- ۲) به تیرم گم گم کشد دستش نگیرم
- ۳) هر که دل پیش دلبری دارد
- ۴) بشوئی ای خردمند از آن دوست دست

تخاری به خود می‌بندی و ما را ز سر و می‌کنی
و گم تیرم زند منت پذیرم
ریسش در دست دیگری دارد
که بنا دشمنانست بود هم نشست

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - آزمونهای گزینه ۲ - انسانی - ۸۶ - پیش‌دانشگاهی - مرحله ۴

۷۱- در همه‌ی گزینه‌ها به‌جز ..... آرایه‌ی کنایه وجود دارد.

- ۱) چون تیر زند چشمت سیاره هدف گردد
- ۲) برو بسا دوستان آسوده بنشین
- ۳) به تیرم گم گم کشد دستش نگیرم
- ۴) ای ابر بهمینی نه به چشم من اندری

چون تیغ کشد مه‌ت گردون سپر اندازد
چو بینی در میان دشمنان جنگ
و گم تیرم زند منت پذیرم
تن زن زمانکی و بیاسای و کم‌گری

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - آزمونهای گزینه ۲ - انسانی - ۸۵ - مرحله ۵

۷۲- در کدام گزینه کنایه به کار نرفته است؟

- ۱) دلا معاش چنان کن که گر بلغزد پای
- ۲) یکی نغز بازی کنند روزگار
- ۳) نرفتم به محرومی از هیچ کوی
- ۴) محتاج قصه نیست گرت قصد خون ماست

فرشته‌ها به دو دست دعا نگه دارد
که بنشاندت پیش آموزگار
چرا از حلق شوم زرد روی
چون رخت از آن توست، به یغما چه حاجت است؟

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - آزمونهای گزینه ۲ - انسانی - ۸۴ - مرحله ۲

آرایه‌های لفظی ۹۰-۷۳

۷۳- در همه‌ی گزینه‌ها به‌جز گزینه‌ی ..... واج آرایه‌ی یک صامت، کاملاً مشهود است.

- ۱) ای مست شبرو کیستی؟ آیا مه من نیستی
- ۲) ریاست به دست کسانسی خطاست
- ۳) شجاع غضنفر وصی نبی
- ۴) شبی چون شبه روی شسته به قیر

گر نیستی پس چستی؟ ای همدم تنهای دل
که از دستشان دستها بر خداست
نهنگ یم قدرت حق علی
نه بهرام پیدا نه کیوان نه تیر

مرحله اول و دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - آزمایشی سنجش - انسانی - ۸۱ - مرحله اول و دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - آزمایشی سنجش - هنر - ۸۱ - مرحله اول

۷۴- شاعر در کدام بیت از آرایه «واج آرایی» بهره‌ی بیش‌تری برده است؟

- (۱) صبا به لطف بگو آن غزال رعنا را
(۲) آن ابر در ز بار ز دریا که برآید
(۳) رسم عاشق‌کشی و شیوه‌ی شهر آشوبی
(۴) شب است و شاهد و شمع و شراب و شیرینی
- دیبرستان و پیش‌دانشگاهی - سراسری - هنر - ۹۳ (سراسری - آزاد)

۷۵- در کدام بیت آرایه «تضمین‌المزدوج» وجود دارد؟

- (۱) صبا به تهنیت پیر می‌فروش آمد
(۲) ز مرغ صبح ندانم که سوسن آزاد
(۳) چه جای صحبت نامحرم است مجلس انس؟!
(۴) به گوش هوش نیوش از من و به عشرت گوش
- دیبرستان و پیش‌دانشگاهی - سوالات گردآوری شده - سری ۲ (گ-ت) - سال تحصیلی ۹۱ - ۹۰ - انسانی - مرحله ۳

۷۶- نوع سجع مشخص‌شده در عبارات زیر، به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- (الف) دلبر که جان فرسود از او، کام دلم نگوید از او / نومید نتوان بود از او، باشد که دل‌داری کند
(ب) نیک‌بخت آن که خورد و کشت و بدبخت آن که مرد و هشت.
(ج) آفریننده‌ای که پرستیدن اوست سزاوار، دهنده‌ای که خواستن جز از او نیست خوش‌گوار.
(د) من ز سلام گرم او، آب شدم ز شرم او / وز سخنان نرم او آب شونم سنگ‌ها
(ه) ملک بی‌دین باطل است و دین بی‌ملک، ضایع.

(و) اگر مردم را با گوهر اصل، گوهر هنر نباشد، صحبت هیچ کس را به کار نیاید.

- (۱) مطرف - متوازی - مطرف - متوازی - متوازی - متوازی
(۲) مطرف - متوازی - مطرف - متوازی - متوازی - متوازی
(۳) متوازن - متوازی - مطرف - متوازن - مطرف - متوازی
(۴) متوازن - مطرف - متوازی - متوازی - مطرف - متوازن
- دیبرستان و پیش‌دانشگاهی - سوالات گردآوری شده - سری ۱ (ت-ق) - سال تحصیلی ۹۲ - ۹۱ - انسانی - مرحله ۷

۷۷- در همه‌ی گزینه‌ها به جز گزینه‌ی ..... آرایه‌ی سجع مشهود است.

- (۱) صیاد بی‌روزی، ماهی در دجله نگیرد و ماهی بی‌اجل، در خشک نمیرد.
(۲) نصیحت پادشاهان کردن، کسی را مسلم بود که بیم سر ندارد یا امید زر.
(۳) با چندین فضیلت که دست راست را هست، خاتم در انگشت چپ می‌کنند.
(۴) ارادت بی‌چون، یکی را از تخت شاهی فرو آرد و دیگری را در شکم ماهی، نکو دارد.
- دیبرستان و پیش‌دانشگاهی - سراسری - ریاضی - ۸۱

۷۸- در کدام گزینه «جناس» به‌کار نرفته است؟

- (۱) نیازمند تواند اهل راز می‌دانی؟
(۲) فعل‌هایی که ز ما دیدی و نپسندیدی
(۳) ترسم ای مرگ نیایی تو و من پیر شوم
(۴) مایسیم ز دست دل در این گوی
- دیبرستان و پیش‌دانشگاهی - سوالات گردآوری شده - سری ۲ (گ-ت) - سال تحصیلی ۹۱ - ۹۰ - انسانی - مرحله ۲

۷۹- تنها در بیت گزینه‌ی ..... آرایه‌ی «ترصیع» نیست.

- (۱) ای مقرر ز تو رسوم کمال
(۲) چرخ ارچه رفیع خاک پایت
(۳) ما چو نایم و نوا در ما ز توست
(۴) هم حرکاتش متناسب به هم
- دیبرستان و پیش‌دانشگاهی - سوالات گردآوری شده - سری ۳ (ت-ز) - سال تحصیلی ۹۱ - ۹۰ - سال چهارم - انسانی - مرحله ۸

۸۰- در کدام بیت، آرایه‌ی «ترصیع» دیده نمی‌شود؟

- (۱) زیانتش توان ستایش ندانست
(۲) ز گرز تو خورشید گریان شود
(۳) نسخ کن این آیت ایام را
(۴) ما برون را ننگریم و قال را
- دیبرستان و پیش‌دانشگاهی - سوالات گردآوری شده - سری ۲ (گ-ت) - سال تحصیلی ۹۱ - ۹۰ - انسانی - مرحله ۱

۸۱- در کدام بیت، جناس تام وجود ندارد؟

- (۱) منگر که شه و میری، بنگر که همی میری
(۲) دوش از در می‌خانه کشیدند به دوشم
(۳) ایسا غزال‌سرای و غزل‌سرای بدیع
(۴) طومار ندامت است طبع من
- دیبرستان و پیش‌دانشگاهی - سراسری - انسانی - ۸۸

۸۲- در کدام گزینه هر دو آرایه‌ی جناس تام و ناقص وجود دارد؟

- (۱) به وحدت رستم از غرقاب وحشت
(۲) دوش آگهی ز یار سفر کرده داد باد
(۳) از رسته‌ی این دو سگ چو رستی
(۴) خرم تن او که چون روانش
- دیبرستان و پیش‌دانشگاهی - سوالات گردآوری شده - سری ۱ (ت-ق) - سال تحصیلی ۹۲ - ۹۱ - انسانی - مرحله ۱۳

۸۳- تنها در بیت ..... سه نوع متفاوت از آرایه‌ی جناس دیده می‌شود.

- ۱) خالص و رازق زمیسن و زمان
  - ۲) بیامد، بمالید و زین برنهاد
  - ۳) نه سایه دارم و نه بر بیفکنندم و سزاست
  - ۴) شکر کند چرخ فلک، از ملک و ملک و ملک
- دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - سوالات گردآوری شده - سری ۳ (آ - رز) - سال تحصیلی ۹۱ - ۹۰ - سال چهارم - انسانی - مرحله ۸

۸۴- در کدام ابیات، آرایه‌ی «جناس تام» به کار رفته است؟

- الف) روی از جمال دوست به صحرا مکن که روی
  - ب) اگر خویش راضی نباشد ز خویش
  - ج) تو مگر پرده بپوشی و کست روی نبیند
  - د) چون شانه در آن زلف چنان رفت دل ما
  - هـ) کسان سفینه به دریا برند و سود کنند
  - و) به صفت کشتی نوحم که به باد تو روانم
- ۱) ج - ه - د (۲) ب - د (۳) ه - ب (۴) الف - و

سال چهارم - تجربی - مرحله ۳ و دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - سوالات گردآوری شده - سری ۳ (آ - رز) - سال تحصیلی ۹۱ - ۹۰ - سال چهارم - انسانی - مرحله ۳

۸۵- در کدام گزینه آرایه‌ی «جناس تام» وجود ندارد؟

- ۱) نه عجب که قلب دشمن شکنی به روز هیجا
- ۲) تو بُت! چرا به معلم زوی که بتگر چین
- ۳) گر دیگران به منظر زیبا نظر کنند
- ۴) ز کوی میکده دوشش به دوش می‌پردازند

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - سوالات گردآوری شده - سری ۲ (گ - گ) - سال تحصیلی ۹۱ - ۹۰ - انسانی - مرحله ۱

۸۶- در کدام بیت هر دو نوع جناس تام و ناقص به کار رفته است؟

- ۱) شادباش ای موسی عمران به چابک معجزه
- ۲) بارها بار به دربار تو دارند رقیبان
- ۳) نیست هر کار بر مراد کسی
- ۴) خرامان می‌رود آن سرو قامت

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - سوالات گردآوری شده - سری ۳ (آ - رز) - سال تحصیلی ۹۱ - ۹۰ - سال چهارم - انسانی - مرحله ۳

۸۷- در همه‌ی بیت‌ها به جز بیت ..... نوعی جناس وجود دارد.

- ۱) گر تو را آهنگ وصل ما نباشد گو مباح
- ۲) با زمانی دیگر انداز ای که بندم می‌دهی
- ۳) چشم از آن روز که بر کردم و رویت دیدم
- ۴) ای نسیم صبح اگر باز آتفاقی افتد

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - سراسری - زبان خارجی - ۸۴

۸۸- در کدام بیت جناس تام به کار نرفته است؟

- ۱) دادگسر آسمان کسه داد بشر داد
- ۲) باری است سر بر دوش من خواهم فکندن بار من
- ۳) بادت به دست باشد اگر دل نهی به هیچ
- ۴) داد تو را داد تا که داد دهی تو

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - سراسری - تجربی - ۸۴

۸۹- واژه‌های قافیه هر یک از ابیات زیر، بجز بیت ...، دارای آرایه‌ی جناس نیز هستند.

- ۱) گفت شرح حسن لیلی می‌دهم
- ۲) می‌نویسم نامش اول و از قفا
- ۳) ناچشیده جرعه‌ای از جام او
- ۴) نیست جز نامی از او در دست من

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - سراسری - ریاضی - ۷۸

آرایه‌های معنوی ۹۱-۹۱

۹۰- در کدام گزینه آرایه‌ی «تلمیح» وجود ندارد؟

- ۱) بیدلی در همه احوال خدا با او بود
- ۲) این همه شعبده‌ی خویش که می‌کرد این جا
- ۳) گفت آن یار کزو گشت سردار بلند
- ۴) فیض روح‌القدس از باز مدد فرماید

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - سوالات گردآوری شده - سری ۲ (گ - گ) - سال تحصیلی ۹۱ - ۹۰ - انسانی - مرحله ۲

۹۱- در کدام بیت آرایه‌ی «تلمیح» به کار نرفته است؟

- ۱) پس از این گوش فلک نشود افغان کسی
- ۲) ذره‌ی ناچیز ما بر گردن همت گرفت
- ۳) نیندازد به خاک آن را که عشق از خاک بردارد
- ۴) هر کجا غم نیست، آن‌جا زندگانی مشکل است

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - سوالات گردآوری شده - سری ۲ (گ - گ) - سال تحصیلی ۹۱ - ۹۰ - انسانی - مرحله ۳

۹۲- در کدام گزینه آرایه «تلمیح» به کار رفته است؟

- ۱) با غم عشق تو هر شب گله سر خواهم کرد
- ۲) زان لب تنگ شکر بار سخن خواهم گفت
- ۳) گندم خال و بیاز جنت او خواهم چید
- ۴) آخر از دست غمش چاک به دل خواهم زد

دبیرستان و پیش دانشگاهی - سوالات گردآوری شده - سری ۲ (T-K) - سال تحصیلی ۹۱-۹۰ - انسانی - مرحله ۶

۹۳- در کدام بیت آرایه «تضمین المزدوج» به کار رفته است؟

- ۱) بساز بسالای تو ما را در بلا خواهد نهاد
- ۲) چشم حافظ زیر بام قصر آن حوری سرشت
- ۳) یا رب! این چهر عرق کرده دلارام من است
- ۴) از درون خستهم آید نوای العطش

دبیرستان و پیش دانشگاهی - سوالات گردآوری شده - سری ۲ (T-K) - سال تحصیلی ۹۳-۹۲ - انسانی - مرحله ۷

۹۴- در همه گزینه‌های زیر مگر ..... آرایه «تضمین» مشاهده می‌گردد.

- ۱) چشم حافظ زیر قصر بام آن حوری سرشت
- ۲) بهر این فرمود رحمان ای پسر
- ۳) جانم ملول گشت ز فرعون و ظلم او
- ۴) خیز تا خاطر بدان ترک سمرقندی دهیم

دبیرستان و پیش دانشگاهی - سوالات گردآوری شده - سری ۳ (T-RZ) - سال تحصیلی ۹۱-۹۰ - سال چهارم - انسانی - مرحله ۹

۹۵- در کدام بیت بیشترین آرایه‌های تضاد وجود دارد؟

- ۱) شور فرهادم به پرسش سر به زیر افکنده بود
- ۲) قناعت می‌کنم با درد چون درمان نمی‌یابم
- ۳) شیرین ننماید به دهانش شکر وصل
- ۴) گردون مرا ز محنت هستی رها نخواست

دبیرستان و پیش دانشگاهی - سراسری - ریاضی - ۹۱

۹۶- در کدام گزینه آرایه «متناقض نما» (= پارادوکس) به کار رفته است؟

- ۱) دلم امروز چو گاه از نفسی می‌لرزد
- ۲) گر چو شبنم نفسی هم نفس گل بودم
- ۳) یاقوت با شکوه ره زندگی من پایان
- ۴) حاصل ذوق و هنر خون جگر بود مرا

دبیرستان و پیش دانشگاهی - سراسری - ریاضی - ۸۹

۹۷- در ابیات کدام گزینه آرایه «تناقض» وجود دارد؟

- الف) ز دست و تیغ او خیزند افزونی و نقصانی
  - ب) صورت پیدایی و پنهانی سازم یکی ست
  - ج) تا بر او پیدا شوم پنهان شود از من همی
  - د) اگر پنهان بود پیدا من آن پیدای پنهانم
- هـ) تو پنهانی و پیدایی و دشواری و آسانی
- ۱) الف - ب - هـ   ۲) ب - ج - د

- ز مهر و کین او زاینند آسانی و دشواری
- هر کسجایم چون صدا عریانی پوشیده‌ام
- گویی از من آشکارا جان و دل پنهان گرفت
- و گسر ندادن بود دانا من آن دانای نادانم
- تو را این است پیدا تن تو را آن است پنهان جان
- ۱) الف - ب - د - هـ   ۲) الف - د - هـ

دبیرستان و پیش دانشگاهی - سوالات گردآوری شده - سری ۲ (T-K) - سال تحصیلی ۹۳-۹۲ - انسانی - مرحله ۷

۹۸- در همه ابیات به استثنای بیت: ..... آرایه «متناقض نما» وجود دارد.

- ۱) بی‌قیمتی ما ز گرانبمایی ماست
  - ۲) ره رستگاری در افکنندگی است
  - ۳) در ره عشق مسلمان توان گفت او را
  - ۴) آه گاه از دل زباید زنگ و گه زنگ آورد
- کاین چرخ فرومایه ندارد ثمن ما
- که خورشید جمع از پراکندگی است
- که به کفر سر زلفت نبود ایمانش
- ابرها از باد جمع و گه پریشان می‌شود

دبیرستان و پیش دانشگاهی - سراسری - زبان خارجی - ۹۲ (سراسری - آزاد)

۹۹- آرایه «متناقض نما» زینت بخش کدام گزینه نگردیده است؟

- ۱) ماهی جمعیت خاطر چسان آرم به دست / من که سودا با سر زلف پریشان کرده‌ام
- ۲) سوختم از آتش دل، در میان موج اشک / شوربختی بین که در آغوش دریا سوختم
- ۳) آتش سردی که بگدازد درون سنگ را / هرکه را بوده است آه سرد، می‌داند که چیست
- ۴) خار دیوار گلستانم که از بی‌حاصلی / می‌کشم خجالت ز اوج اعتبار خویشتن

ال تحصیلی ۹۱-۹۰ - ریاضی - مرحله ۱۱ و دبیرستان و پیش دانشگاهی - سوالات گردآوری شده - سری ۱ (T-Q) - سال تحصیلی ۹۱-۹۰ - تجربی - مرحله ۱۱

۱۰۰- در همه گزینه‌ها به جز گزینه ی ..... آرایه «متناقض نما» دیده می‌شود.

- ۱) دلی طلب کن بیمار کرده‌ی وحدت
  - ۲) چو «خواجو» گر اهل دلی، جان بیاز
  - ۳) زخم شمیر تو را مرهم جان ساخته‌ایم
  - ۴) عجز و قدرت نشود مانع بی‌باکی عشق
- چو چشم دوست که بیماری است عین شفا
- که مردن بر دوستان، زندگی است
- لیکن از درد دل خسته، به جان آمده‌ایم
- خانه‌ی شاه و گدا در ده سیلاب یکی است

دبیرستان و پیش دانشگاهی - سوالات گردآوری شده - سری ۳ (T-RZ) - سال تحصیلی ۹۱-۹۰ - سال چهارم - انسانی - مرحله ۳

۱۰۱- در همه ابیات به جز بیت ..... آرایه «حسن آمیزی» مشهود است.

- ۱) به زسان چرب ای جان بنواز جان ما را
  - ۲) گر مکرز سخن تلخ بگوید معشوق
  - ۳) دل در طلب خنده‌ی شیرین تو خون شد
  - ۴) ز طبع خسته ی من عذر خامشی می‌پذیر
- به سلام خشک خوش کن دل ناتوان ما را
- عاشق آن نیست که این نکته مسلم دارد
- جان در طمع لعل شکر خای تو افتاد
- سخن گره نگشاید چو طبع بسته بود

دبیرستان و پیش دانشگاهی - سراسری - هنر - ۸۴

۱۰۲- در کدام بیت آرایه «حسن آمیزی» وجود ندارد؟

- ۱) گر تو خواهی که یکی را سخن تلخ بگویی
- ۲) بر لب من دوش ببوسید بار
- ۳) ز بیگانه و خویش و نزدیک و دور
- ۴) ز حرف سر دل ما جو غنچه بگشاید

دبیرستان و پیش دانشگاهی - سوالات گردآوری شده - سری ۲ (آ- گ) - سال تحصیلی ۹۳-۹۲ - انسانی - مرحله ۸

۱۰۳- در کدام گروه از بیتها آرایه «حسن آمیزی» وجود دارد؟

- الف) گر خود سخن ز زهره و از ماه بشنوم
  - ب) جان شیرینم فدای لعل تو
  - ج) نتوان بر سخن روشن من پرده کشید
  - د) نازکان از سخن سرد ز هم میباشند
  - ه) بی لب شیرین نباید خسروی فرهاد را
- ۱) الف - ب - ج - د   ۲) ب - ج - د
۳) الف - ج - د   ۴) الف - ب - ه

دبیرستان و پیش دانشگاهی - سوالات گردآوری شده - سری ۲ (آ- گ) - سال تحصیلی ۹۳-۹۲ - انسانی - مرحله ۴

۱۰۴- در کدام بیت، آرایه حسن آمیزی مشهود نیست؟

- ۱) تلخ منشین شراب اگر داری
- ۲) هرگز نمرد آن که دلش زنده شد به عشق
- ۳) رخ شامه کساووس پسر شرم دید
- ۴) ما گر چه مرد تلخ شنیدن نه ایم لیک

دبیرستان و پیش دانشگاهی - سراسری - تجربی - ۸۴

۱۰۵- حافظ در بیت «از این شعر تر شیرین ز شاهنشاه عجب دارم که سر تا پای حافظ را چرا در زر نمیگیرد» چند

حسن را در یک ترکیب به هم آمیخته است؟

- ۱) دو   ۲) سه   ۳) چهار   ۴) پنج

دبیرستان و پیش دانشگاهی - سراسری - انسانی - ۸۱

۱۰۶- در کدام گزینه «آرایه ایهام» به کار رفته است؟

- ۱) شنیدهام که گلستان شده است لالهستان
- ۲) عهد شکسته است و به هنگام صبر
- ۳) هر شی پیش خیال تو بمیرم چون شمع
- ۴) گر بر کنم دل از تو و بردارم از تو مهر

دبیرستان و پیش دانشگاهی - سوالات گردآوری شده - سری ۲ (آ- گ) - سال تحصیلی ۹۱-۹۰ - انسانی - مرحله ۱

۱۰۷- در کدام بیت، آرایه «ایهام» به کار نرفته است؟

- ۱) به راستی که نه همبازی تو بودم من
- ۲) کردهام خاک در میکده را بستر خویش
- ۳) برو طواف دلی کن که کعبه مخفی است
- ۴) در راه تو حافظ چو قلم کرد ز سر پای

دبیرستان و پیش دانشگاهی - سراسری - انسانی - ۸۵

۱۰۸- در بیت «هر تیر که در کیش است گر بر دل ریش آید ما نیز یکی باشیم از جملهی قربانها» صنعت ایهام در کدام

کلمه است؟

- ۱) تیر   ۲) دل   ۳) ریش   ۴) قربانها
- دبیرستان و پیش دانشگاهی - سراسری - تجربی - ۷۰ - مرحله اول

۱۰۹- در کدام بیت ایهام وجود ندارد؟

- ۱) الا ای دل غلام شمس دینسی
- ۲) به بوی زلف تو گر جان به باد رفت چه شد
- ۳) راه دل عشاق زد آن چشم خماری
- ۴) زرش داد و گوهر به شکر قدم

دبیرستان و پیش دانشگاهی - آزمایشی سنجش - آزمونهای سال سوم - سال تحصیلی ۹۱-۹۰ - انسانی - جامع ۱

۱۱۰- کدام بیت فاقد آرایه «ایهام» است؟

- ۱) ای دمت عیسی، دم از دوری مزین
- ۲) بی مهر رخت، روز مرا نور نمانده است
- ۳) چو نامردم آواز مردم شنید
- ۴) ما در پیاله عکس رخ یار دیده ایم

دبیرستان و پیش دانشگاهی - آزمایشی سنجش - آزمونهای سال سوم - ۸۷ - جامع ۱

۱۱۱- در کدام بیت، آرایه «ایهام» موجود است؟

- ۱) آمدی جانم به قربانت ولی حالا چرا
- ۲) خلاف تو بر دشمنان نیست فرخ
- ۳) شنیده اید که آسایش بزرگان چیست
- ۴) دیدم و آن چشم دل سیه که تو داری

دبیرستان و پیش دانشگاهی - آزمایشی سنجش - انسانی - ۸۶ - جامع ۳

۱۱۲- در کدام بیت، آرایه‌ی ایهام به کار رفته است؟

- ۱) ای صاحب کرامت، شکرانه‌ی سلامت
- ۲) صائب، مدد خلق نمودیم به همت
- ۳) کیست حافظ تا نوشد باده بی‌آواز رود
- ۴) ما در پیاله عکس رخ یار دیده‌ایم

- روزی تفقدی کن درویش بی‌نوا را
در ظاهر اگر مالک دینار نگشتم
عاشق مسکین چرا چندین تجمل بایش
ای بی‌خبر ز لذت شرب شدام ما

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - آزمایشی سنجش - انسانی - ۸۶ - مرحله پنجم

۱۱۳- در بیت «چشم چپ خویشان بر آرم

تناسب است؟

- ۱) راست
۲) روی
۳) چشم
۴) چپ

تا روی نیندت به جز راست» کدام واژه دارای ایهام

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - آزمایشی سنجش - انسانی - ۸۳ - مرحله پنجم

۱۱۴- در همه‌ی ابیات به جز بیت ..... ایهام تناسب وجود دارد.

- ۱) آن چه سعی است من اندر طلبت بنمایم
- ۲) این قدر بر سر تخریب دلم سعی مکن
- ۳) قسمت چو به تقدیر قضا رفت، رضا ده
- ۴) مشتری گفت منم نایب تو روز قضا

- این قدر هست که تغییر قضا توان کرد
آخر ای خانه خراب این دل من خانه‌ی توست
سلمان چه توان کرد، نصیب این قدر آمد
ور کنم فخر بر اجرام بس است این قدرم

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - آزمایشی سنجش - انسانی - ۹۰ - مرحله پنجم

۱۱۵- در کدام بیت ایهام تناسب به کار رفته است؟

- ۱) پسند خویشان نکند گوش که بی‌خویشتم
- ۲) حاصل از عمر به جز وصل نکو رویان نیست
- ۳) روز این بنده بیچاره‌ی درویش متاب
- ۴) نکند ترکش اگر زان که به تیرم بزند

- آشنایان غمت را چه غم از خویشان است
ای که اندیشه زتویش بد اندیشان است
زان که سلطان جهان بنده‌ی درویشان است
خسک آن صید که قربان جفاکیشان است

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - آزمایشی سنجش - آزمونهای سال سوم - سال تحصیلی ۹۲-۹۱ - انسانی - جامع ۱

۱۱۶- در همه‌ی ابیات به جز بیت ..... آرایه‌ی ایهام تناسب یافت می‌شود.

- ۱) ز بس که شد دل حافظ رمیده از همه کس
- ۲) هر کو نکاشت مهر و ز خوبی گلی نیچید
- ۳) عنسقا شکار کس نشود دام بازچین
- ۴) ماهم این هفته برون رفت و به چشم سالی است

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - آزمایشی سنجش - انسانی - سال تحصیلی ۹۲-۹۱ - مرحله سوم

۱۱۷- در همه‌ی ابیات به جز بیت ..... آرایه‌ی ایهام تناسب به کار رفته است.

- ۱) یار بیگانه نگیرد هر که دارد یار خویش
- ۲) توبه را تلخ می‌کند در حلق
- ۳) سرو قدش از دیده‌ی من دور چرا شد
- ۴) ای که از کلک هنر نقش دل‌انگیز خدایی

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - آزمایشی سنجش - انسانی - ۸۷ - جامع ۱

۱۱۸- در کدام بیت، آرایه‌ی ایهام تناسب به کار رفته است؟

- ۱) هنر بیار و زبان‌آوری مکن سعیدی
- ۲) مدامم مست می‌دارد نسیم جعد گیسویت
- ۳) زهرسازی خوش نمی‌سازد مگر عودش بسوخت
- ۴) چشم چپ خویشستن برآرم

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - سراسری - انسانی - ۸۶

۱۱۹- در همه‌ی ابیات به جز بیت ..... آرایه‌ی لَف و نشر وجود دارد.

- ۱) نور و خیر و پاک و خوب اندر طبایع کی چنین
- ۲) عشق برخاست که من آتش عالم سوزم
- ۳) شب گذرانم به محفل، صبحدم نالان به گلشن
- ۴) چشم و دل من ز هجرت ای در خوشاب

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - آزمایشی سنجش - انسانی - ۸۹ - مرحله پنجم

۱۲۰- در کدام بیت، کاربرد آرایه‌ی لَف و نشر متفاوت است؟

- ۱) گر گریزد عاشق از زاهد عجب نبود که نیست
- ۲) چو در حضور تو ایمان و کفر راه ندارد
- ۳) به لباس مرغ و ماهی روم ار به کوه و دریا
- ۴) اکنون نه مرا کشتی از آن ابرو و مژگان

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - آزمایشی سنجش - انسانی - ۹۰ - جامع ۳

۱۲۱- در کدام بیت آرایه‌ی اغراق به کار رفته است؟

- ۱) چو مانده شد از کار، رخس و سوار
- ۲) کمان برگرفتند و تیر خدنگ
- ۳) دل شاه ایران بدان تنگ شد
- ۴) تو دانی که بیداد کوشد همی

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - آزمایشی سنجش - انسانی - ۸۹ - مرحله اول

۱۲۲- در کدام بیت لف و نشر به کار رفته است؟

- ۱) دارم دلی که هرگز نشکسته خاطری را
  - ۲) روز از برم چو رفتی، شب آمدی به خوابم
  - ۳) صبر و خرد به یک دل با شوق او ننگجد
  - ۴) قربان آن بناگوش، وان برق گوشواره
- دبیرستان و پیش دانشگاهی - آزمایشی سنجش - انسانی - ۸۹ - جامع ۳

۱۲۳- در همی بیت‌ها، غیر از بیت ..... آرایه‌ی «اغراق» به کار رفته است.

- ۱) باران که در لطافت طبعش خلاف نیست
  - ۲) به زیورها بیاریند وقتی خوب رویان را
  - ۳) چو رامین گه گهی بنواختی چنگ
  - ۴) شود کوه آهن چو دریای آب
- دبیرستان و پیش دانشگاهی - آزمایشی سنجش - انسانی - ۸۸ - مرحله پنجم

۱۲۴- در همی ابیات به استثنای بیت ..... آرایه‌ی لف و نشر به کار رفته است.

- ۱) از بناگوش تو زلف توام آمد به یاد
  - ۲) سودای نیاز من و ناز تو محال است
  - ۳) کامی از دیر و حرم هیچ ندیدم در عشق
  - ۴) گل چو شود قرین گل گیرد رنگ و بوی او
- دبیرستان و پیش دانشگاهی - آزمایشی سنجش - آزمونهای سال سوم - سال تحصیلی ۹۰-۹۱ - انسانی - جامع ۳

۱۲۵- در همی ابیات به استثنای بیت ..... اغراق به کار رفته است.

- ۱) بی کسانسیم، گذاری به سر ما که کند
  - ۲) در سیاهی می توان گل چید از آب حیات
  - ۳) دجله‌ی اشک از بهار شوق طغیان کرده است
  - ۴) کوتاه می شود همه شمعی ز سوختن
- دبیرستان و پیش دانشگاهی - آزمایشی سنجش - آزمونهای سال سوم - سال تحصیلی ۹۰-۹۱ - انسانی - جامع ۲

۱۲۶- در کدام بیت آرایه‌ی حسن تعلیل یافت نمی‌شود؟

- ۱) خس پرور است جهان زان رو رسید از او
  - ۲) پیش دهنت پسته ز تنگی زده لاف
  - ۳) دل مرده از آنم که مسیحا نفسی نیست
  - ۴) هر کس به تمسّایی رفتند به صحرا بی
- دبیرستان و پیش دانشگاهی - آزمایشی سنجش - هنر - سال تحصیلی ۹۰-۹۱ - مرحله دوم

۱۲۷- در کدام بیت آرایه‌ی حسن تعلیل وجود دارد؟

- ۱) تو خود وصال دگر بودی ای نسیم وصال
  - ۲) در خم زلف تو آن خال سیه دانی چیست
  - ۳) شیدا از آن شدم که نگارم چو ماه نو
  - ۴) لب به خون عزیزان که می‌خوری لعل است
- خطا ننگر که دل امید در وفای تو بست
نقطه‌ی دوده که در حلقه‌ی جیم افتادست
ابرو نمود و جلوه‌گری کرد و رو بیست
تو خود بگوی که خون می‌خوری حلال است این؟
دبیرستان و پیش دانشگاهی - آزمایشی سنجش - انسانی - ۹۰ - جامع ۱

۱۲۸- در کدام بیت آرایه‌ی حسن تعلیل وجود دارد؟

- ۱) تا ابد این رخ خورشید سحر در سحر است
  - ۲) شرح دهم من که شب از چه سیه‌دل بود
  - ۳) کتون کز رعش‌ی پیری به جامم می‌نمی‌ماند
  - ۴) از آن چشمی که می‌ماند زبان بی‌زبانی را
- تا دل سنگ از او لعل بدخشان باشد
هر که خورد خون خلق زشت و سیه‌دل شود
چه حاصل گر دهد دوران، شراب کامرانی را
نکویان یسار می‌گیرند طرز نکته دانی را
دبیرستان و پیش دانشگاهی - آزمایشی سنجش - آزمونهای سال سوم - سال تحصیلی ۹۰-۹۱ - انسانی - جامع ۳

۱۲۹- کدام بیت فاقد آرایه‌ی «حسن تعلیل» است؟

- ۱) ای شاهد افلاکی، در مستی و در پاکی
  - ۲) نه خلاف عهد کردم که حدیث جز تو گفتم
  - ۳) چو سرو از راستی برزد علم را
  - ۴) باران همه بر جای عرق می‌چکد از ابر
- من چشم تو را مانم، تو اشک مرا مانی
همه بر سر زبانانند و تو در میان جانی
ندیدم اندر جهان تاراج غم را
پیداست که از روی لطیف تو حیا کرد
دبیرستان و پیش دانشگاهی - آزمایشی سنجش - آزمونهای سال سوم - ۸۷ - جامع ۱

۱۳۰- در همی گزینه‌ها به غیر از ..... آرایه‌ی «حسن تعلیل» به کار رفته است؟

- ۱) تا نه تاریک بود سایه‌ی انبوه درخت
  - ۲) گر شاهدان نه دنی و دین می‌برند و عقل
  - ۳) نه خلاف عهد کردم که حدیث جز تو گفتم
  - ۴) هرگز کسی ندید بدین سان نشان برف
- زیر هر برگ، چراغی بنهد از گلزار
پس زاهدان برای چه خلوت گزیده‌اند؟
همه بر سر زبانانند و تو در میان جانی
گویی که لقمه‌ای است زمین در دهان برف
دبیرستان و پیش دانشگاهی - آزمایشی سنجش - انسانی - ۸۶ - جامع ۱

۱۳۱- علاقه‌ی مجاز در مقابل کدام بیت نادرست است؟

- ۱) منم آن سرخ گرفتار که در کنج قفس
  - ۲) عشق تو تا حلقه‌ای کشید به گوشم
  - ۳) طی شد ایام جوانی از بناگوش سفید
  - ۴) گر به خون تشنه‌ای اینک من و سر باکی نیست
- سوخت در فصل گلم حسرت بی‌بال و پری (جزئیه)
گوش مرا کسی سر شنیدن پسند است (سبیه)
شب شود کوتاه چون صبح از دو جانب سر زند (محلّیه)
که به فتراک تو به زان که بود بر بدنم (لازمیه)
دبیرستان و پیش دانشگاهی - سراسری - انسانی - ۹۳ (سراسری - آزاد)

۱۳۲- آرایه‌های مقابل همه‌ی ابیات به جز بیت ..... «تماما» درست است.

- (۱) چشم زاهد به شناسایی سز رخ و زلف دیدن روز و شب اعمی مادرزاد است (تضاد، لف و نشر)
  - (۲) دل ندانم ز خدنگ که به خون خفت ولی این قدر هست که مژگان تو خون‌آلود است (تشبیه، تجاهل العارف)
  - (۳) از تو گر لطف و کرم ور همه جور است و ستم چه تفاوت که ایاز آنچه کند محمود است (لف و نشر، تلمیح)
  - (۴) خلق و بازار جهان کش همه سود است و زیان من و بازار محبت که زیانش سود است (تشبیه، پارادوکس)
- دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - سراسری - انسانی - ۹۳ (سراسری - آزاد)

۱۳۳- آرایه‌های بیت زیر، کدام‌اند؟

- «به سخن دعوی حق را توان برد از پیش
کنایه، جناس، ایهام، تلمیح
لف و نشر، استعاره، تلمیح، متناقض‌نما»

۱۳۴- ترتیب ابیات به لحاظ داشتن آرایه‌های: استعاره، لف و نشر، تناقض، تلمیح و حس آمیزی در کدام گزینه درست است؟

- (الف) ز شعرهای ترم گرم این چنین مگذر که آب خضر نهد در شب سیاه من است می‌توان دانست بر و بحر بی آرام اوست
  - (ب) از سر سرگشته‌ی گرداب و رقص گردباد کوه دودی که دل از عشق تو تنها برداشت
  - (ج) سایه‌اش خونی چندین کمر کوهکن است خاصه وقتی که شود رهن هشیاری چند
  - (د) مست هشیار ندیدست کسی جز چشمش شود حسن گلو سوز تو چون در انجمن پیدا
  - (ه) کشد سر در گریبان خموشی شمع از خجلت
- (۱) ب، د، ه، ج، الف (۲) ب، الف، ه، د، ج (۳) ه، ب، د، ج، الف (۴) ه، ب، د، الف، ج
- دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - سراسری - انسانی - ۹۳ (سراسری - آزاد)

۱۳۵- کدام بیت فاقد آرایه‌ی «استعاره‌ی مصرحه» و دارای «سه تشبیه» و یک «ایهام» است؟

- (۱) کمند زلف بتی گردنم بیست به مویی چنان کشید که زنجیر صد علاقه گسستم
  - (۲) خورشید عارض او چون ذره برده تا بم بالای سرکش او چون سایه کرده پستم
  - (۳) یا بهار عمر من رو بر خزان خواهد نهاد یا نهال قامت او را به بر خواهم گرفت
  - (۴) چشم گریان را به طوفان بلا خواهم سپرد نوک مژگان را به خوناب جگر خواهم گرفت
- دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - سراسری - انسانی - ۹۳ (سراسری - آزاد)

۱۳۶- آرایه‌های موجود در بیت: «کدام زهره جبین بی‌نقاب گردیده است / که آتش از عرق شرم، آب گردیده است» در کدام گزینه ذکر شده است؟

- (۱) تشبیه، کنایه، مجاز، استعاره
  - (۲) تشبیه، مجاز، حسن تعلیل، ایهام
  - (۳) کنایه، تضاد، استعاره، حسن تعلیل
  - (۴) کنایه، استعاره، مراعات نظیر، ایهام تناسب
- دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - سراسری - زبان خارجی - ۹۳ (سراسری - آزاد)

۱۳۷- ترتیب قرار گرفتن ابیات به لحاظ داشتن «تشبیه، متناقض‌نما، ایهام، حس آمیزی و تلمیح» در کدام گزینه درست است؟

- (الف) غمزه و ایروی چون تیر و کمان آفت ماست لیک ترکش نکنم گر همه قربان گردیم
  - (ب) از خون چو داغ لاله حصار دل من است هر جا که بوی خون شنوی منزل من است
  - (ج) آدمی گر خون بگیرد از گرانباری رواست کان چه نتوانست بردن آسمان، بر دوش اوست
  - (د) هر که مست است در این میکده هشیارتر است هر که از بی‌خبران است خبردارتر است
  - (ه) آتش چگونه دست و گریبان شود به خار عشق ستیزه‌خوی چنانم گرفته است
- (۱) الف، ب، ج، د، ه (۲) ه، د، الف، ب، ج (۳) ه، د، ب، ج، الف (۴) د، ه، الف، ب، ج
- دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - سراسری - زبان خارجی - ۹۳ (سراسری - آزاد)

۱۳۸- آرایه‌های بیت «مشو غمگین در میخانه را گر محتسب گل زد / که جوش گل شراب لعل فام آورد مستان را» کدامند؟

- (۱) کنایه، جناس، استعاره، تشبیه
  - (۲) تشبیه، استعاره، مجاز، جناس تام
  - (۳) کنایه، مجاز، حسن تعلیل، جناس تام
  - (۴) تشبیه، مراعات نظیر، جناس، اسلوب معادله
- دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - سراسری - زبان خارجی - ۹۳ (سراسری - آزاد)

۱۳۹- آرایه‌های «ایهام، نغمه‌ی حروف، تشبیه، تضمین» همگی در کدام بیت یافت می‌شود؟

- (۱) تو شور کوه کن آور نه قصه‌ی شیرین که کوه عشق به ناخن توان تراشیدن
  - (۲) به بوی زلف تو در پیشگاه باد سحر به سان شمع شبستان خوش است لرزیدن
  - (۳) به زیر زلف پرنسپین بامداد وصال تویی چو چشمه‌ی خورشید در درخشیدن
  - (۴) به شهر عشق منم شهریار و چون حافظ مزم که شهره‌ی شهرم به عشق ورزیدن
- دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - سراسری - تجربی - ۹۳ (سراسری - آزاد)

۱۴۰- ترتیب ابیات زیر به لحاظ داشتن آرایه‌های: «ایهام تناسب، تشبیه، تلمیح، حس آمیزی و اغراق» کدام است؟

- (الف) ندارد مزروع ما حاصلی غیر از تهی‌دستی توان در چشم موری کرد خرمن حاصل ما را
  - (ب) چرا ملامت خواجو کنی که چون فرهاد به پای دوست در افکنند جان شیرین را
  - (ج) با من به سلام خشک ای دوست زبان تر کن تا از مزه هر ساعت لعل تری افشانم
  - (د) دست را بسر ازدها آن کس زند هب دلم امیند فراوان به وصل روی تو داشت
- (۱) ب، الف، ج، د، ه (۲) ج، ه، د، ب، الف (۳) ه، ب، الف، ج، د (۴) ب، ه، د، ج، الف
- دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - سراسری - تجربی - ۹۳ (سراسری - آزاد)

۱۴۱- آرایه‌های «مجاز، کنایه، متناقض‌نما، حسن تعلیل و اسلوب معادله»، به ترتیب در کدام ابیات یافت می‌شود؟

- (الف) به اندک فرصتی از سفله رو گردان شود دولت
(ب) مرا بر خشک مسغری‌های زاهد گزیه می‌آید
(ج) قضای روزه زان باشی گران بر خاطر مردم
(د) هر چه رفت از کف به دست آوردن او مشکل است
(ه) افتادگی برآورد از خاک دانسه را
- ۱) ج، ب، د، الف، ه ۲) ج، الف، د، ه ب ۳) د، الف، ه، ج، ب ۴) د، ب، ه، الف، ج
- دبیرستان و پیش دانشگاهی - سراسری - ریاضی - ۹۳ (سراسری - آزاد)

۱۴۲- آرایه‌های بیت زیر کدامند؟

- «هرچند زمین گیر بود دانه‌ی ائید
کنایه، تشبیه، مجاز، ایهام
۱) کنایه، تشبیه، مجاز، ایهام
۳) استعاره، تشبیه، جناس، تشخیص

دست کرم ابر گهربار بلند است»

- ۲) مجاز، استعاره، حسن تعلیل، کنایه
۴) ایهام، تشخیص، حسن تعلیل، جناس
دبیرستان و پیش دانشگاهی - سراسری - ریاضی - ۹۳ (سراسری - آزاد)

۱۴۳- آرایه‌های «جناس، مجاز، حس آمیزی، کنایه، حسن تعلیل» به ترتیب در کدام ابیات وجود دارد؟

- (الف) ریخت خون خلق و می‌سازد به جولان پایمال
(ب) کس ندیدیم که تلخی نشنیدیم ازو
(ج) از کوی تو چون باد برآشفتم و رفتم
(د) سیل در هامون، صدا در کوه، می‌دانی چه بود؟
(ه) گر کشتنیم باری هم دست تو و تیغ
- ۱) الف، ب، د، ه ج ۲) الف، ه، ب، ج، د ۳) ج، ب، ه، د، الف ۴) ج، ه، ب، الف، د
- دبیرستان و پیش دانشگاهی - سراسری - هنر - ۹۳ (سراسری - آزاد)

۱۴۴- کدام آرایه‌ها در بیت زیر، تماماً موجود است؟

- «هستند بی‌قرار چو زلف تو عالمی / تا دیده دید در خم زلفت قرار حسن»
- ۱) تشخیص، اغراق، مراعات نظیر، کنایه، ایهام تناسب
۲) ایهام تناسب، مجاز، تضاد، تشبیه، مراعات نظیر
۳) تشبیه، کنایه، ایهام تناسب، جناس، تشخیص
۴) مجاز، تشبیه، اغراق، جناس، تضاد

دبیرستان و پیش دانشگاهی - سراسری - هنر - ۹۳ (سراسری - آزاد)

۱۴۵- آرایه‌های مقابل همه‌ی ابیات به استثنای بیت ..... تماماً درست است.

- ۱) شکسن زلف چو زنار بتم پیدا شد
بیر ما خرقه‌ی خود چاک زد و ترسا شد
(استعاره - کنایه)
- ۲) جان در مقام عشق به جانان نمی‌رسد
دل در بلای درد به درمان نمی‌رسد
(تشبیه - موازنه)
- ۳) گل مگر لافی زد از خوبی کون پیش رخت
عذر خواه از صد زبان زان شرمساران می‌رسد
(حسن تعلیل - تشخیص)
- ۴) درمان دل، وصال و جمال است و این دو چیز
دشوار می‌نمایند و آسان نمی‌رسد
(تضاد - لف و نشر)
- دبیرستان و پیش دانشگاهی - سراسری - انسانی - ۹۳ (سراسری - آزاد)

۱۴۶- ترتیب قرار گرفتن ابیات به لحاظ داشتن آرایه‌های «استعاره‌ی مکنیه، لف و نشر، اغراق، ایهام و جناس» کدام است؟

- (الف) چو خضرم هر زمان می‌شد حیات جاودان حاصل
که می در ظلمت شب عین آب زندگانی بود
(ب) بخت بیدارم در خلوت بزد کای بی‌خیر
دولت آمد، خفته‌ای برخیز و در بگشای زود
(ج) آه آتش بار من هر دم برآوردی چو باد
از نهاد تُو رواق چرخ دود اندود دود
(د) باده در ساغر فکن ساقی که من رفتم به باد
رود را بر ساز کن مطرب که دل دادم به رود
(ه) ز آه و اشک می‌گونم شبی تا روز در مجلس
سماع ارغنون و شراب ارغوانی بود
- ۱) ب، الف، ج، ه، د ۲) ب، ه، ج، الف، د ۳) د، ه، ب، الف، ج ۴) د، ب، ه، ج، الف
- دبیرستان و پیش دانشگاهی - سراسری - انسانی - ۹۳ (سراسری - آزاد)

۱۴۷- آرایه‌های بیت: «جان می‌رسد به لب، من شیرین کلام را

- ۱) کنایه، مجاز، حس آمیزی، تضاد
۳) ایهام، مراعات نظیر، تضاد، استعاره
تا حرف تلخی از دهن یار می‌کشم» کدام است؟
۲) مجاز، کنایه، تناقض، ایهام
۴) استعاره، حس آمیزی، تناقض، مراعات نظیر
دبیرستان و پیش دانشگاهی - سراسری - انسانی - ۹۲ (سراسری - آزاد)

۱۴۸- آرایه‌های: «مجاز - حسن تعلیل - ایهام - درج» به ترتیب در کدام بیت‌ها آمده است؟

- (الف) بر بوی سر زلف تو چون عود بر آتش
می‌سوزم و می‌سازم و باد است به دستم
(ب) کیست آن بی‌بدل که هست احد
السذی لسم یلسد ولسم یولسد
(ج) آفتاب حسن او تا شعله زد
ماه رخ در پرده پنهان می‌کند
(د) گفت فردا بشنوی این بانگ را
نعیره‌ی یا حسرتا یا ویلستا
- ۱) ب - ج - الف - د ۲) ب - الف - ج - د ۳) د - ج - الف - ب ۴) د - الف - ج - ب
- دبیرستان و پیش دانشگاهی - سراسری - انسانی - ۹۲ (سراسری - آزاد)

۱۴۹- آرایه‌های مقابل کدام بیت تماماً نادرست است؟

- (۱) تو کز خون شیر و نوش از نیش و گل از خار می‌سازی / به چشم خلق شیرین‌ساز تلخ افسانه‌ی ما را (حسن آمیزی، اغراق)
(۲) دل عاشق ز گل‌گشت چمن آزرده‌تر گردد / که هر شاخ گلی دامی است مرغ رشته برپا را (تشبیه، کنایه)
(۳) عالمی را دشمنی با من ز بهر روی توست / لیکن از دشمن نمی‌ترسم که میلم سوی توست (مجاز، جناس)
(۴) شور دریای سخن از دل پر جوش من است / قفل گنجینه‌ی معنی لب خاموش من است (درج، اسلوب معادله)

دبیرستان و پیش دانشگاهی - سراسری - اسنایی - ۹۲ (سراسری - آزاد)

۱۵۰- در کدام بیت اسلوب معادله وجود ندارد؟

- (۱) از موجهی سراب شود پیش تشنگی پروانه را خشک نشود دل ز ماهتاب
(۲) کامل عیار نیست به میزان دوستی هر کس که هم خمار گردد به هم شراب
(۳) اشک ندامت است سیه کار را فزون در تیرگی زیاده بود ریش سحاب
(۴) موی سفید ریشه‌ی طول امل بود در شوره‌زار بیش بود موجهی سراب

دبیرستان و پیش دانشگاهی - سراسری - تجربی - ۹۲ (سراسری - آزاد)

۱۵۱- آرایه‌های «تضاد، اسلوب معادله، تلمیح، کنایه» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- (الف) پرده‌ی خار است اگر دارد گلی این بوستان نوش این محنت‌سرا آهن‌ربای نشتر است
(ب) دل رمیسده گل از روزگار می‌چیند نشاط روی زمین از غزال صحرایی است
(ج) آن‌که در جام خضر آب بقا ریخته است به لب تشنه‌ی ما زهر فنا ریخته است
(د) پرده‌ی چشم غزال است سیه‌خانه‌ی او آن پریزاد که راه دل مجنون زده است
(۱) ج، الف، د، ب (۲) ج، ب، الف، د (۳) ب، الف، ج، د (۴) ب، ج، الف، د

دبیرستان و پیش دانشگاهی - سراسری - تجربی - ۹۲ (سراسری - آزاد)

۱۵۲- در کدام بیت همه‌ی آرایه‌های (استعاره، تشخیص، تشبیه و حسن آمیزی) وجود دارد؟

- (۱) نسیم نا امید بد ورق گرداندنی دارد در ایام برومندی در بستان سرا بگشا
(۲) ندارد بی‌قراری حاصلی غیر از پشیمانی میان خویش را چون موج در بحر بلا بگشا
(۳) ز رض مرغ بسمل این نوا در گوش می‌آید که ساجل چون شود نزدیک بازوی شنا بگشا
(۴) سزای توست چون گل گریه‌ی تلخ پشیمانی که گفت ای غنچه‌ی غافل، دهن پیش صبا بگشا

دبیرستان و پیش دانشگاهی - سراسری - تجربی - ۹۲ (سراسری - آزاد)

۱۵۳- کدام گروه از آرایه‌های ادبی، همگی، در بیت:

«آخر ای مطرب از این پرده‌ی عشاق بگرد

- (۱) استعاره، ایهام، مجاز
(۲) کنایه، استعاره، تشبیه
(۳) استعاره، جناس تام، تشبیه
(۴) کنایه، ایهام تناسب، جناس تام

دبیرستان و پیش دانشگاهی - سراسری - ریاضی - ۹۲ (سراسری - آزاد)

۱۵۴- ترتیب توالی ابیات زیر از جهت داشتن آرایه‌های «ایهام - تضاد - جناس ناقص - اغراق» کدام است؟

- (الف) دیده‌ی تر دامنم تا می‌زند نقشی بر آب خاک کویت را به خون هر شب منقش می‌کند
(ب) لعل جان بخش تو خود دل‌های مسکینان به لطف جمع می‌دارد ولی زلفت مشوش می‌کند
(ج) زان شراب نساب بسی‌غش ده که اندر صومعه صوفی صافی به بوی جرعه‌اش غش می‌کند
(د) نام و ننگ و صبر و هوش و عقل و دینم شد حجاب ترک من باز آ که سلمان ترک هر شش می‌کند
(۱) ج - ب - د - الف (۲) د - ج - الف - ب (۳) ج - د - ب - الف (۴) د - الف - ج - ب

دبیرستان و پیش دانشگاهی - سراسری - ریاضی - ۹۲ (سراسری - آزاد)

۱۵۵- در مصراع اول بیتی که تلمیح یا تمثیل ندارد، چند استعاره به کار رفته است؟

- (۱) چنین گفت پیغمبر راست‌گوی زگهواره تا گور دانش بجوی (یکی)
(۲) چه گفت آن سخن‌گوی پاسخ‌نوش که دیوار دارد به گفتار گوش (یکی)
(۳) بگسسترد کافور بر جای مشک گل و ارغوان شد به پالیز خشک (دوتا)
(۴) آسمان بار امانت نتوانست کشید قرعه‌ی کار به نام من دیوانه زدند (دوتا)

دبیرستان و پیش دانشگاهی - سراسری - ریاضی - ۹۲ (سراسری - آزاد)

۱۵۶- آرایه‌های موجود در بیت:

- «اگر از سینه‌ی مور ضعیفی پرده برداری
تماماً درست است؟»
(۱) ایهام، کنایه، مجاز، جناس، تلمیح
(۲) کنایه، اغراق، مجاز، جناس، تشبیه
(۳) تناقض، تشبیه، مجاز، اغراق، اسلوب معادله
(۴) اغراق، تناقض، تشبیه، مجاز

دبیرستان و پیش دانشگاهی - سراسری - هنر - ۹۲ (سراسری - آزاد)

۱۵۷- آرایه‌های بیت زیر کدام‌اند؟

- «فرهاد شورانگیز اگر در پای سنگی جان بداد
(۱) تلمیح، ایهام، حسن آمیزی، کنایه
(۲) تشبیه، حسن آمیزی، تلمیح، تشخیص
(۳) تشبیه، حسن آمیزی، تلمیح، تشخیص
(۴) تشبیه، حسن آمیزی، تلمیح، تشخیص»

دبیرستان و پیش دانشگاهی - سراسری - هنر - ۹۲ (سراسری - آزاد)

۱۵۸- آرایه‌های «تشبیه، استعاره، اغراق، تلمیح و بارادوکس» به ترتیب در کدام ابیات آمده است؟

- (الف) نیست بی‌اسرار وحدت می‌پرستی‌های ما آتش ایمن ز چوب تاک می‌بینم ما
(ب) کلاه گوشه‌ی اقبال مسامت بی‌کلهی گذشتگی ز دو عالم بود جنبیت ما
(ج) از گوهر ما گرچه خورد چشم جهان آب از گرد یتیمی است همان پیرهن ما
(د) از صحبت ما فیض توان برد به دامن زلف شب قدر است دل پرشکن ما
(ه) به زیر تیغ فشرديم پای خود چندان که کوه بست کمر پیش بردباری ما
(۱) د، ج، ه، ب، الف (۲) د، ج، ه، الف، ب (۳) ج، د، ب، الف، ه (۴) ج، د، ه، الف، ب

دبیرستان و پیش دانشگاهی - سراسری - هنر - ۹۲ (سراسری - آزاد)

۱۵۹- آرایه‌های «استعاره، تلمیح، ایهام تناسب، اسلوب معادله» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- (الف) آه از زنگ کدورت پاک سازد سینه را
(ب) این شکوهی که به رخسار تو داده است خدا
(ج) نشد از روی تو سیراب نظر آینه را
(د) حسن غیور را نیست پروای تلخ کامان
(۱) الف، ب، د، ج (۲) الف، د، ب، ج (۳) ج، ب، د، الف (۴) ج، ب، الف، د
- می‌شود روشن ز خاکستر سواد آینه را
بیم آن است که شد شوخ قمر آینه را
شرم رخسار تو خون کرد جگر آینه را
از خون خویش فرهاد شیرین کند دهان را
- دیبرستان و پیش‌دانشگاهی - سراسری - زبان خارجی - ۹۲ (سراسری - آزاد)

۱۶۰- در کدام بیت همه‌ی آرایه‌های «استعاره، مجاز، کنایه و تشخیص» وجود دارد؟

- (۱) در کام صدف تلخ کند آب گهر را
(۲) در دور لب لعل تو یاقوت ز معدن
(۳) شد آینه از دیدن رخسار تو محروم
(۴) در روز جزا سنبل گلزار بهشت است
- حرفی که از آن لعل شکر بار برآید
چون لاله جگر سوخته از سنگ برآید
تا روی لطیف تو که را در نظر آید
عمری که به اندیشه‌ی زلف تو سرآید
- دیبرستان و پیش‌دانشگاهی - سراسری - زبان خارجی - ۹۲ (سراسری - آزاد)

۱۶۱- ترتیب فرارگرفتن آرایه‌های: استعاره، تلمیح، ایهام، تشبیه و تناقض کدام است؟

- (الف) اگر چه مستی عشقم خراب کرد ولی
(ب) به کام تا نرساند مرا لبش چون نای
(ج) که ای بلسند نظر شاهباز سدره‌نشین
(د) نشان عهد و وفا نیست در تبسم گل
(ه) دل من در هوس روی تو ای مونس جان
(۱) د، الف، ج، ه، ب (۲) د، ج، ب، ه، الف (۳) ه، ج، ب، د، الف، ب (۴) ه، ج، د، الف، ب
- اساس هستی من زان خراب آباد است
نصیحت همه عالم به گوش من باد است
نشیمن تونه این کنج محنت آباد است
بنال بلسبل ببیدل که جای فریاد است
خاک‌راهی است که در دست نسیم افتاده است
- دیبرستان و پیش‌دانشگاهی - سراسری - زبان خارجی - ۹۲ (سراسری - آزاد)

۱۶۲- آرایه‌های مقابل همه‌ی ابیات به استثنای بیت ..... درست است.

- (۱) افتاده را به چشم حقارت مین که خاک
(۲) از آن مژگان او دست دعا بر آسمان دارد
(۳) در حیرتم از زاری تنبور که این طفل
(۴) عاقلان را تا در این موسم چو خود دیوانه دید
- گر سرکشید غبار دل آسمان شود
(تشبیه - کنایه)
که دایم از خدا خواهد شفای چشم بیمارش
(حسن تعلیل - تضاد)
بدخو شود آن دم که در آغوش و کنار است
(تشبیه - تشخیص)
بید مجنون، سجده‌ی شکری به‌جا آورده است
(اسلوب معادله - اغراق)
دیبرستان و پیش‌دانشگاهی - سراسری - هنر - ۹۱

۱۶۳- آرایه‌های بیت: «خشت زیر سرو بر تارک هفت اختر پای دست قدرت نگر و منصب صاحب جاهی» در کدام گزینه تماماً درست است؟

- (۱) استعاره، جناس، کنایه، پارادوکس
(۲) تشبیه، جناس، تشخیص، مجاز
(۳) تشبیه، جناس، تشخیص، مجاز
(۴) تشبیه، تضاد، تلمیح، حسن تعلیل، مجاز
- دیبرستان و پیش‌دانشگاهی - سراسری - هنر - ۹۱

۱۶۴- آرایه‌های بیت:

«به مهلتی که سپهرت دهد ز راه مرو
تورا که گفت که این زال ترک دستان گفت» در کدام گزینه «تماماً» درست آمده است؟

- (۱) استعاره، ایهام تناسب، کنایه
(۲) تشخیص، اسلوب معادله، حسن تعلیل
(۳) ایهام تناسب، کنایه، اسلوب معادله
(۴) تلمیح، استعاره، حسن تعلیل
- دیبرستان و پیش‌دانشگاهی - سراسری - زبان خارجی - ۹۱

۱۶۵- ترتیب قرار گرفتن ابیات به لحاظ داشتن آرایه‌های «جناس، استعاره، ایهام، اغراق، واج‌آرایی» کدام است؟

- (الف) عشق بازی و جوانی و شراب لعل فام
(ب) باده‌ی گلرنگ تلخ تیز خوشخوار سبک
(ج) ای گل‌سین جوان بَر دولت بخور که من
(د) به جز صبا و شمالم نمی‌شناسد کس
(ه) به پیاد یار و دیار آن‌چنان بگیریم زار
(۱) ب، ه، الف، ج، د (۲) ب، د، ج، الف، ه (۳) ج، ب، الف، د، ه (۴) ج، د، الف، ه، ب
- مجلس انس و حریف همدم و شرب مدام
تقلش از لعل نگار و نقلش از یاقوت خام
در سایه‌ی تو بلسبل باغ جهان شدم
عزیز من که به جز باد نیست دمازم
که از جهان ره و رسم سفر براندازم
- دیبرستان و پیش‌دانشگاهی - سراسری - زبان خارجی - ۹۱

۱۶۶- آرایه‌های «سرم هنوز چنان مست بوی آن نفس است
که بوی عنبر و گل رهنمی‌برد به مشام» در کدام گزینه «تماماً» درست است؟

- (۱) کنایه، مجاز، حسن تعلیل
(۲) جناس، کنایه، پارادوکس
(۳) کنایه، اسلوب معادله، مجاز
(۴) تشبیه، اغراق، اسلوب معادله
- دیبرستان و پیش‌دانشگاهی - سراسری - زبان خارجی - ۹۱

۱۶۷- چنانچه ابیات زیر را به لحاظ دارا بودن آرایه‌های «کنایه، تشبیه، ایهام، استعاره و جناس» مرتب کنیم، کدام ترتیب درست است؟

- (الف) غنیمت دان اگر دانی که هر روز
(ب) برو شادی کن ای یار دل افروز
(ج) اگر کساد شکر بایدت دهن بگشای
(د) اگر ملول شوی یا ملامت گویی
(ه) ملامت نکند هر که معرفت دارد
(۱) ب، الف، ج، ه، د (۲) ب، ج، الف، ه، د (۳) د، ب، الف، ه، ج (۴) د، ه، ج، الف، ب
- ز عمر مانده روزی می‌شود کم
چو خاکت می‌خورد چندین مخور غم
ورت خجالت سرو آرزو کند به‌خرام
اسیر عشق نیندیشد از ملال و ملام
که عشق می‌بستاند ز دست عقل زمام
- دیبرستان و پیش‌دانشگاهی - سراسری - هنر - ۹۱

۱۶۸- آرایه‌های بیت زیر، کدام‌اند؟

«سایه‌ی بلایی آن سرو از سر من کم مباد
۱) استعاره، مجاز، متناقض نما، جناس تام
۲) کنایه، استعاره، جناس تام، تشبیه»

زان که بر من رحمتی از عالم بالاست این»
۲) حسن تعلیل، کنایه، مراعات نظیر، تضاد
۴) تشبیه، جناس ناقص، مجاز، حسن تعلیل

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - سراسری - تجربی - ۹۱

۱۶۹- کدام آرایه‌ها در بیت زیر وجود ندارد؟

«من بستی دام تو، سرمست مدام تو
۱) ایهام، جناس تام ۲) تناقض، حسن تعلیل»

آوخ که چه دام است این، یا رب چه مدام است آن؟»
۳) استعاره، جناس ناقص ۴) ایهام، نغمه‌ی حروف

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - سراسری - تجربی - ۹۱

۱۷۰- آرایه‌های مقابل همه‌ی ابیات به استثنای بیت ..... تماماً درست است.

۱) گسر به مراد من روی ور نروی تو حاکمی

من به خلاف رای تو گر نفسی ز من، ز من

(جناس تام - ایهام)

۲) چشم که بر تو می‌گم چشم حسود می‌گم

شکر خدا که باز شد دیده‌ی بخت روشنم

(جناس ناقص - استعاره)

۳) شهری اگر به قصد من جمع شوند و متفق

با همه تیغ برکشم و ز تو سپر بیفکنم

(مجاز - تضاد)

۴) دردی است در دلم که گر از پیش آب چشم

برگیرم آستین برود تا به دامنم

(اغراق - حسن تعلیل)

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - سراسری - ریاضی - ۹۱

۱۷۱- ترتیب قرار گرفتن ابیات به لحاظ داشتن آرایه‌های ایهام، حسن تعلیل، تلمیح و تشبیه کدام است؟

الف) خون دل مشتاقان خوردست لب لعلت

سرخ است لب اینک منکر توان بودن

ب) ای نسیم سر زلفت دم جان بخش میخ

وی بسناگوش چو بیعت بد بیضای کلیم

ج) نخواهم دامن مهرت زدست دل رها کردن

مگر روزی که دوراز تو اجل گیرد گریبانم

د) گومکن شور و مکن کوه به تلخی فرهاد

که رسیدست به کام از لب شیرین خسرو

۱) ب، الف، د، ج ۲) ج، الف، د، ب

۳) ج، د، الف، ب ۴) د، ج، ب، الف

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - سراسری - ریاضی - ۹۱

۱۷۲- آرایه‌های مقابل کدام بیت نادرست است؟

۱) دلی سر بلند و سری سر به زیر

از این دست عمری به سر برده ایم (جناس - حس آمیزی)

۲) روزگاری شد و کس مرد ره عشق ندید

حالیا چشم جهانی نگران من وتوست (مجاز - ایهام)

۳) عیش دل شکسته عزا می‌کنی چرا

عیدم تویی که من به تو قربان نیامدی (ایهام تناسب - تضاد)

۴) این جذر و مد چیست که تا ماه می‌رود؟

دریای درد کیست که تا چاه می‌رود؟ (تلمیح - تشبیه)

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - سراسری - انسانی - ۹۱

۱۷۳- در بیت:

«از چنگ غم خلاص تمنی کنم زدهر کافغان به نای حلق چو ارغن [نوعی ساز] درآورم» کدام آرایه‌های ادبی

«تماماً» یافت می‌شود؟

۱) استعاره، ایهام، تضاد، مجاز

۲) استعاره، ایهام تناسب، حسن تعلیل، مجاز

۳) تشخیص، ایهام، تشبیه، کنایه

۴) تشخیص، تشبیه، استعاره، ایهام تناسب

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - سراسری - انسانی - ۹۱

۱۷۴- ترتیب ابیات زیر از حیث داشتن آرایه‌های (تضاد - تشبیه مرجح - اسلوب معادله - تناقض) کدام است؟

الف) جوان را صحبت پیران حصار عاقبت باشد

به خاک و خون نشیند تیر چون دور از کمان گردد

ب) نظر به روی تو خورشید برنمی‌دارد

اگرچه خوبتر از خود نمی‌توان دیدن

ج) از نسیمی دفتر ایام بر هم می‌خورد

از ورق گردانسی لیل و نهار اندیشه کن

د) جمعیتی که از دل ویران به من رسید

سهل است گنج اگر طلبند از خراب من

۱) الف - ج - د - ب ۲) ج - ب - الف - د

۳) ج - ب - د - الف ۴) د - الف - ب - ج

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - سراسری - انسانی - ۹۱

۱۷۵- آرایه‌های بیت «از بس که با جان و دلم ای جان ودل آمیختی چون نکهت از آغوش گل بوی تو خیزد از کلم»

کدامند؟

۱) استعاره، تشبیه، تشخیص، جناس، مجاز

۲) استعاره، مراعات النظیر، جناس، ایهام، کنایه

۳) تشبیه، کنایه، تشخیص، ایهام، حس آمیزی

۴) مراعات النظیر، ایهام تناسب، نغمه‌ی حروف، تضمین

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - سراسری - انسانی - ۹۱

۱۷۶- آرایه‌های کدام گزینه تماماً در بیت: «برکنم از زمین دل بیخ امل به بیل غم خار اجل ز راه جان بر نکنم، دریغ من»

وجود دارد؟

۱) ایهام - جناس، تضاد، لف و نشر

۲) کنایه، تشبیه، استعاره‌ی مکتبه، جناس

۳) تشبیه، استعاره‌ی مکتبه، مراعات نظیر، لف و نشر

۴) تشخیص، کنایه، ایهام، تضاد

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - سراسری - انسانی - ۹۱

۱۷۷- آرایه‌های بیت زیر کدام‌اند؟

«هر چند چو گل گوش فکندم در این باغ

حرفی که برد راه به جایی نشنیدیم»

۱) تشبیه، مجاز، کنایه، استعاره

۲) تشبیه، تشخیص، جناس، حس آمیزی

۳) استعاره، مراعات نظیر، تشخیص، ایهام

۴) مجاز، ایهام، حس آمیزی، مراعات نظیر

دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - سراسری - انسانی - ۹۱

۱۷۸- ترتیب ابیات زیر از حیث داشتن آرایه‌های (لف و نشر - حسن تعلیل - ایهام - تشبیه مرجح) کدام است؟

- (الف) خون گریه کند غنچه به دامان گلستان
(ب) سودای نیلزار من و ناز تو مجال است
(ج) به هوای دهننت نقد روان باید باخت
(د) گر نمودم به همه روی تو را معذورم
(۱) ب-ج-د-الف (۲) ب-د-ج-الف

(۳) د-الف-ب-ج (۴) د-الف-ج-ب
دبیرستان و پیش دانشگاهی - سراسری - انسانی - ۹۱

۱۷۹- در کدام بیت اسلوب معادله وجود ندارد؟

- (۱) هرکس دل پیشش دلبری دارد
(۲) حریرص را نکنند نعمت دو عالم سیر
(۳) نخواهد آتش از همسایه هرکس جوهری دارد
(۴) اقبال خصم هرچه فزون‌تر شود، نکوست

دبیرستان و پیش دانشگاهی - سراسری - تجربی - ۸۷

۱۸۰- آرایه‌های بیت «مزرع سبز فلک دیدم و داس مه نو

- (۱) استعاره - مجاز - کنایه - ایهام
(۳) تشبیه - کنایه - ایهام - تضمین

یادم از کشته‌ی خویش آمد و هنگام درو» کدام است؟

- (۲) تشبیه - استعاره - تلمیح - مراعات نظیر
(۴) تلمیح - کنایه - حسن تعلیل - مراعات نظیر

دبیرستان و پیش دانشگاهی - سراسری - تجربی - ۸۷

۱۸۱- در کدام بیت، همه‌ی آرایه‌های «تشخیص - ایهام - استعاره - کنایه» وجود دارد؟

- (۱) زنده کنند و باز پر و بال نو دهند
(۲) گل را مدد رسید ز گلزار روی دوست
(۳) امروز روز شادی و امسال، سال گل
(۴) جامه دران رسید گل از بهر داد ما

دبیرستان و پیش دانشگاهی - سراسری - ریاضی - ۸۷

۱۸۲- در همه‌ی ابیات جز بیت ..... جناس تام به کار رفته است؟

- (۱) عجب نیست از خاک اگر گل شکفت
(۲) نرگس افسونگرش آهو شده
(۳) طریقی فسرا پیش گیر و رهی
(۴) از خطر خیزد خطر زیرا که سود ده چهل

دبیرستان و پیش دانشگاهی - سراسری - زبان خارجی - ۸۶

۱۸۳- در کدام بیت آرایه‌ی متناقض‌نما به کار رفته است؟

- (۱) کشته‌ی عشق وی از زنده‌ی جاوید به است
(۲) مردم از فرقت جانان و عجب نیست از آنک
(۳) پای‌بند سر زلفین چو زنجیر تو شد
(۴) گر شکر خنده‌ی آن پسته‌ی شیرین نبود

- درد کز وی رسدم، مایه‌ی درمان من است
زنده بی‌جان نتوان بودن و او جان من است
دل دیوانه‌وشم چون نه به فرمان من است
به چه معلوم توان کرد که او را دهن است

دبیرستان و پیش دانشگاهی - سراسری - انسانی - ۸۶

۱۸۴- در همه‌ی ابیات به جز بیت ..... نوعی جناس به کار رفته است.

- (۱) هیچ یادم نرود این معنی
(۲) قدر استاد نکو دانستن
(۳) گفت استاد میر درس از یاد
(۴) پس مرا منت از استاد بود

- که مرا مادر من نادان زاد
حیف، استاد که به من یاد نداد
یاد باد آنچه به من گفت استاد
که به تعلیم من استاد، استاد

دبیرستان و پیش دانشگاهی - سراسری - زبان خارجی - ۸۵

۱۸۵- در کدام بیت همه‌ی آرایه‌های کنایه، تناسب، تشبیه و تشخیص به کار رفته است؟

- (۱) صورت حلال مرا سرو چمن می‌داند
(۲) ژاله بر لاله فرو می‌چکد از دامن ابر
(۳) تا نیکنده سرت کوزه‌گر دهر به خاک
(۴) یا به تیغ کج او گردن تسلیم بنه

- که کشیدن نتوان پای به گل رفته فروی
خیز و با لاله رخی ساحت گلزار ببوی
رخت در پای خم انداز و می‌افکن به سیوی
یا زخاک در او پای بکش دست بشوی

دبیرستان و پیش دانشگاهی - سراسری - زبان خارجی - ۸۵

۱۸۶- در همه‌ی ابیات به جز بیت ..... آرایه‌ی اسلوب معادله وجود دارد.

- (۱) سیری ز مال نیست نهی چشم حرص را
(۲) قطع امید کرده نخواهم نعیم دهر
(۳) آخر نه دل به دل رود انصاف من بده
(۴) لعل را گر شهر نبود، باک نیست

- غریب را ز کثرت حاصل چه فایده
شاخ بریده را نظری بر بهار نیست
چون است من به وصل تو مشتاق و تو ملول
عشق را دریای غم غمناک نیست

دبیرستان و پیش دانشگاهی - سراسری - تجربی - ۸۵

۱۸۷- در مصراع اول کدام بیت، همه‌ی آرایه‌های کنایه، استعاره و تشخیص به کار رفته است؟

- (۱) آواز عاشقانه‌ی ما در گلو شکست
(۲) ای داد، کس به داغ دل باغ، دل نداد
(۳) «بادا» مباد گشت و «مبادا» به باد رفت
(۴) آن روزهای خوب که دیدیم خواب بود

- حق با سکوت بود، صدا در گلو شکست
ای وای، های های عزا در گلو شکست
«آیا» ز یاد رفت و «چرا» در گلو شکست
خوابم پرید و خاطرها در گلو شکست

دبیرستان و پیش دانشگاهی - سراسری - ریاضی - ۸۵

۱۸۸- در کدام بیت، آرایه‌های حسن آمیزی، متناقض‌نما، اسلوب معادله و مراعات‌النظیر مشهود است؟
 (۱) دو چشم باز نهاده نشستام همه شب
 (۲) به جای سرو بلند ایستاده بر لب جوی
 (۳) حلاوت سخن تلخ را ز عاشق پرس
 (۴) به دوستی که اگر زهر باشد از دستت

دیپارستان و پیش دانشگاهی - سراسری - ریاضی - ۸۵

۱۸۹- در بیت «آهی روان به کشور بلیقسی کرده‌ام
 است؟
 (۱) تضاد، ایهام (۲) تشبیه، تناسب (۳) تلمیح، جناس (۴) تشخیص، تشبیه

دیپارستان و پیش دانشگاهی - سراسری - ریاضی - ۸۵

۱۹۰- در کدام گزینه، هر سه آرایه‌ی به کار رفته در بیت «شور فرهاد کجا کم شود از باسخ تلخ
 رو نژش کردن شیرین
 به شکر می‌ماند» ذکر شده است؟
 (۱) حسن تعلیل، ایهام، سجع
 (۲) کنایه، تشبیه، تلمیح
 (۳) استعاره، تلمیح، جناس
 (۴) تضاد، استعاره، متناقض‌نما

دیپارستان و پیش دانشگاهی - سراسری - هنر - ۸۵

۱۹۱- در همی ابیات به‌جز..... آرایه‌ی اسلوب معادله مشهود است.
 (۱) آدمی پیر چو شد، حرص جوان می گردد
 (۲) چه حاجت است به تحصیل علم عارف را
 (۳) مرا چگونگی نباشد حضور عیش و فراغ
 (۴) آن را که بُود مغز و خرد خاموش است

دیپارستان و پیش دانشگاهی - سراسری - هنر - ۸۴

۱۹۲- در کدام بیت آرایه‌ی مجاز و جناس تام وجود دارد؟
 (۱) آن یار کزو خانه‌ی ما جای پری بود
 (۲) آن که مرا آرزوست دیر میسر شود
 (۳) چشم از خیل خیال تو از آن محروم است
 (۴) تا دلم زان رخ گلگون غم کوه کشید

دیپارستان و پیش دانشگاهی - سراسری - هنر - ۸۴

۱۹۳- در کدام بیت، اسلوب معادله به کار نرفته‌است؟
 (۱) ز سخت‌گیری دوران چه پاک عارف را
 (۲) نه غم و نه غم‌پرستم، ز غم زمانه رستم
 (۳) دلی که نیست خراشی، در او زمین‌گیر است
 (۴) در نگیرد صحبت زاهد به صافی مشربان

ز قحط سال، هما بینوا نخواهد شد
 که حریف او شدستم که در ستم بیستم
 زری که سگه ندارد، روان نمی‌باشد
 زشت در یک دیدن از آینه روگردان شود

دیپارستان و پیش دانشگاهی - سراسری - انسانی - ۸۴

۱۹۴- در همی ابیات به جز بیت ..... اسلوب معادله به کار رفته است.

(۱) تیسر کج باعث رسوایی تیرانداز است
 تیر کج چون از کمان بیرون رود، رسوا شود
 که عاقبت برود هر که از ز مادر زاد
 بساده با مردم غافل چه تواند کردن؟

دیپارستان و پیش دانشگاهی - سراسری - تجربی - ۸۴

۱۹۵- در کدام بیت تشبیه و جناس تام به کار رفته است؟
 (۱) داد عشاق بده، وقت خود از دست مده
 (۲) دل من بستای زنجیر سر زلف تو شد
 (۳) پاسخ تلخ تو و خنده‌ی شیرین با هم
 (۴) دوش سیلاب غم تا به سر زانو بود

وقت آن است که گیری سخن ما در گوش
 بسا گرفتار خود ای ست وفا سخت مکوش
 نوش در نیش نهان گشته و نیش اندر نوش
 امشب ای دوست چه تدبیر که بگذشت ز دوش

دیپارستان و پیش دانشگاهی - سراسری - ریاضی - ۸۴

۱۹۶- در کدام بیت جناس تام به کار نرفته است؟
 (۱) نسیک خواهها در آتشم بگذار
 (۲) مگر می‌نسیبینی که درد را و دام
 (۳) سعدی که داد وصف همه نیکوان بداد
 (۴) درد بی عشقی ز جانم برده طاقت، ور نه من

وین نصیحت مکن که بگذارش
 نینداخت جز حرص خوردن به دام
 عاجز بماند در تو زبان فصاحتش
 داشتیم آرام تا آرام جانی داشتیم

دیپارستان و پیش دانشگاهی - سراسری - انسانی - ۹۰

۱۹۷- آرایه‌های بیت «دهر سیه کاسه‌ای است ما همه مهمان او
 (۱) کنایه، تشبیه، پارادوکس، استعاره
 (۲) کنایه، تشبیه، تضاد، تشخیص
 (۳) استعاره، کنایه، تضاد، اسلوب معادله
 (۴) تشبیه، پارادوکس، مراعات‌النظیر، ایهام تناسب

بی‌نمکی تعبیه است در نمک خوان او! کدام است؟
 (۱) کنایه، تشبیه، پارادوکس، استعاره
 (۲) کنایه، تشبیه، تضاد، تشخیص
 (۳) استعاره، کنایه، تضاد، اسلوب معادله
 (۴) تشبیه، پارادوکس، مراعات‌النظیر، ایهام تناسب

دیپارستان و پیش دانشگاهی - سراسری - انسانی - ۹۰

۱۹۸- ترتیب درست ابیات به دلیل داشتن آرایه‌های (کنایه، حسن آمیزی، اغراق، اسلوب معادله و استعاره کنایی) کدام است؟

- الف) ساقسیم کرد، چنان مست که هنگام سماع
ب) هر دو عالم چیست تا ما قیمت یوسف کنیم
ج) هر چه جز معشوق باشد، پرده‌ی بیگانگی است
د) اظهار عجز پیش ستمگر ز ابلهی است
ه) مگر در دامن خورشید اندازد سر خود را
۱) ب، ج، الف، د، ه (۲) ب، د، ج، الف، ه
۳) ه، الف، ب، د، ج (۴) د، ج، الف، ه، ب
دبیرستان و پیش دانشگاهی - سراسری - انسانی - ۹۰

۱۹۹- اگر ابیات زیر را به ترتیب داشتن آرایه‌های تشبیه مرکب، حسن تعلیل، مجاز، استعاره‌ی مصرحه و اسلوب معادله از بالا به پایین مرتب کنیم، کدام گزینه درست است؟

- الف) خون دلم از حسرت یک جام به جوش است
ب) ماه خورشید نمایش ز پس پرده‌ی زلف
ج) دل گمان دارد که پوشیده است راز عشق را
د) مگر گشود در جان هوای آن سر کوی
ه) شاخ گلسی که آیش از جوی دیده دادم
۱) د، الف، ه، ج، ب (۲) ب، ه، د، الف، ج
۳) ب، د، الف، ه، ج (۴) ه، د، ب، ج، الف
دبیرستان و پیش دانشگاهی - سراسری - انسانی - ۹۰

۲۰۰- در کدام بیت هر سه آرایه‌ی «کنایه، تشبیه و مراعات‌النظیر» وجود دارد؟

- ۱) چشم از پی آن باید تا چیز عجب ببند
۲) چون جغد بود اصلش کی صورت باز آید
۳) در گوهر جان بنگر اندر صدف این تن
۴) مسکین دل آواره آن گم شده یکباره
جان از پی آن باید تا عیش و طرب ببند
چون سیر خورد مردم کی بوی پیاز آید
کز دست گرانجانی انگشت همی ساید
چون بشنود این چاره، خوش رقص کنان آید
دبیرستان و پیش دانشگاهی - سراسری - ریاضی - ۸۹

۲۰۱- در کدام بیت هم‌آرایه‌های «مجاز، ایهام، کنایه و تلمیح» دیده می‌شود؟

- ۱) ای دَمَت عیسی، دم از دوری مزن
۲) ای خوب‌تر از لیلی یم است که چون مجنون
۳) اشکت، کلیم نگذاشت در نامه‌ها سیاهی
۴) جمشید جز حکایت جام از جهان نبرد
من غلام آن که دوراندیش نیست
عشق تو بگرداند در کوه و بیابانم
بهر که می‌فرستی مکتوب‌های شسته
زنهار دل میند بر اسباب دنیوی
دبیرستان و پیش دانشگاهی - سراسری - ریاضی - ۸۹

۲۰۲- آرایه‌های بیت «مژگان تو خنجر به رخ ماه کشیده

- ۱) تشبیه - کنایه - مراعات‌النظیر - استعاره
۲) اسلوب معادله - مجاز - تشبیه - کنایه
۳) تلمیح - تشبیه - کنایه - ایهام تناسب
۴) مجاز - مراعات‌النظیر - ایهام - اسلوب معادله
دبیرستان و پیش دانشگاهی - سراسری - انسانی - ۸۹

۲۰۳- در کدام گزینه هر سه آرایه‌ی «جناس، تضاد، و تشبیه» وجود دارد؟

- ۱) جز این نیست پیدا که انسان دلی است
۲) جهان جهان را به شادی گذار
۳) چو دونان در این خاکدانِ دنی
۴) هنرمند باید که باشد چو فیل
که او هست باقی و باقی فناست
مکن خویشتن را به غم مضطرب
مبایش از برای دونان مضطرب
کزین نوع هر جای بسیار نیست

دبیرستان و پیش دانشگاهی - سراسری - انسانی - ۸۹

۲۰۴- چنانچه ابیات زیر را به لحاظ دارا بودن آرایه‌های «حسن تعلیل، ترصیع، جناس ناقص، مجاز، تشبیه» از بالا به پایین مرتب بسازیم، کدام ترتیب درست است؟

- الف) قطره‌ی خون تازه‌ای از تو رسیده بر دلم
ب) اندرین فصل گل افشان جا به طرف جوی جوی
ج) قسامتم از خمیدگی صورت چنگ شد ولی
د) شکرشکن است یا سخن گوی من است
ه) پیش دهندت پسته ز تنگی زده لاف
۱) د، ه، الف، ج، ب (۲) د، الف، ه، ب، ج
۳) ه، د، الف، ب، ج (۴) ه، د، الف، ج، ب
دبیرستان و پیش دانشگاهی - سراسری - انسانی - ۸۹

۲۰۵- در کدام بیت، به ترتیب آرایه‌های (مجاز، اغراق، کنایه، تشبیه) وجود دارد؟

- ۱) گشته ویران خانه‌ام از سیل عشق خانه کن
۲) فصل گل گر اشک گلگونت ز سر خواهد گذشت
۳) چون تو خورشیدی تابیده‌ست در ایوان حسن
۴) نوح را کشتی شکست از لطمه‌ی طوفان عشق
چشم آبادی مدار از خانمان ویران عشق
گل به سر خواهی زدن از گلبن بستان عشق
ذره‌ای چون من نرقصیده است در میدان عشق
کس نیامد بر کنار از بحر بی‌پایان عشق
دبیرستان و پیش دانشگاهی - سراسری - انسانی - ۸۹

۲۰۶- چنانچه ابیات زیر را به لحاظ دارا بودن آرایه‌های «ایهام تناسب، حسن تعلیل، تشبیه، اغراق، کنایه و لف و نشر» از بالا به پایین مرتب بسازیم، کدام ترتیب درست است؟

- الف) پشت کوژ آمد فلک در آفرینش تا کند
ب) هندو به پیش خال تو باشد به چاکری
ج) عابدانی که روی بسر خلع‌شدند
د) بعد از هزار سال به بام زحل رسد
ه) ویران مکن این دیده و دل ز آتش و آب
و) می‌اندر کف ساقی بی‌حجاب
۱) ب، الف، و، د، ج، ه (۲) ب، ج، و، ه، الف، د
۳) ج، الف، و، د، ب، ه (۴) و، ج، ب، د، ه، الف
دبیرستان و پیش دانشگاهی - سراسری - انسانی - ۸۹

۲۰۷- آرایه‌های بیت زیر، کدام است؟

- «وصل او خواب خوشی بود که می دیدم دوش
 (۱) ایهام - تشخیص - حسن تعلیل
 (۳) تضاد - تشخیص - مراعات نظیر»

- مرغ شب لال شوی، بانگ تو بیدارم کرد»
 (۲) استعاره - حسن تعلیل - تضاد
 (۴) کنایه - استعاره - ایهام

دبیرستان و پیش دانشگاهی - سراسری - انسانی - ۸۹

۲۰۸- در کدام بیت، آرایه‌ی «اسلوب معادله» نیست؟

- (۱) نگر تا چه گوید سخن گوی بلخ
 (۲) پای خوابیده به فریاد نگرود بیدار
 (۳) گر عاشقی از گننه چه باک است
 (۴) تنها نه آن غزالش جمعی سگان گرفتند

- که بشاشد سخن گفستن راست، تلخ
 بنشد با عاشق بسی دل چه تواند کردن
 خورشید به هرچه تافت، پاک است
 هر جا که یوسفی هست، صد گرگ در کمین است

دبیرستان و پیش دانشگاهی - سراسری - هنر - ۸۸

۲۰۹- در کدام بیت، اسلوب معادله وجود ندارد؟

- (۱) فکر جمعه تلخ دارد جمعه اطفال را
 (۲) انتقام هرزه‌گویان را به خاموشی گذار
 (۳) فزود آتش من، آب را خیر ببرید
 (۴) چون غوره رست زخامی خویش نشد شیرین

- عشرت امروز بی‌اندیشه‌ی فردا خوش است
 تیغ می‌گوید جواب مرغ ناهنگام را
 اسیر می‌بردم، غم زکافرم بخزید
 چون ماه روزه به پایان رسید، عید شود

دبیرستان و پیش دانشگاهی - سراسری - زبان خارجی - ۸۸

۲۱۰- در کدام بیت، هر دو آرایه‌ی جناس و تضاد وجود ندارد؟

- (۱) نهد در نثار، نور و مهر در مار
 (۲) قمری باغ او منم تا بشناسیم بین
 (۳) کسی با او نه و او با همه کس
 (۴) خداوندی که در ذاتش علل نیست

- دهد از نیش نوش و خیری از خار
 داغ جفا به سینه‌ام طوق وفا به گردنم
 نماند هیچ کس او ماند و بس
 جهان‌داری که در ملکش خلل نیست

دبیرستان و پیش دانشگاهی - سراسری - انسانی - ۸۸

۲۱۱- در کدام بیت، آرایه‌ی «ایهام» به کار رفته است؟

- (۱) شام اگر قوت روانم دادی از خون جگر
 (۲) گر چنین سر زلف تو مشاطه گشاید
 (۳) تا طری‌ی طزارت زد دست به طزاری
 (۴) تا خود نشوی شانه به زلفش نرنی چنگ

- صفح یاقوت روان از جام جم دادی مرا
 عطار به یکجا جو نخرد نافه‌ی چین را
 دست همه برستی فریاد ز دستانت
 انگشت کسی کارگشای دگری نیست

دبیرستان و پیش دانشگاهی - کنکورهای خارج از کشور - سراسری - ریاضی - ۸۸ و دبیرستان و پیش دانشگاهی - کنکورهای خارج از کشور - سراسری - تجربی - ۸۸

۲۱۲- در کدام گزینه «جناس تام» به کار رفته است؟

- (۱) خوردست خدا ز روی تعظیم / سوگند به روی همچو ماهت
 (۲) عاشقان کشتگان معشوقند / برنیاید ز کشتگان آواز
 (۳) ایزد که رقیب جان خرد کرد / نام تو ردیف خود کرد
 (۴) چرخ ارچه رفیع خاک پایت / عقل ارچه بزرگ، طفل راحت

دبیرستان و پیش دانشگاهی - کنکورهای خارج از کشور - آزاد - ریاضی - ۸۸ و دبیرستان و پیش دانشگاهی - کنکورهای خارج از کشور - آزاد - تجربی - ۸۸

۲۱۳- در کدام بیت، اسلوب معادله به کار نرفته است؟

- (۱) رنگین‌سخنان در سخن خویش نهانند
 (۲) صائب، موج کدورت خاطر ز عارفان
 (۳) سرکشان را فکند تیغ مکافات از پای
 (۴) بلبل و گل، همه دم هم‌نفسانند ولی

- از نکبت خود نیست به هر حال، جدا گل
 غیر از صفای وقت، در آینه خانه نیست
 شعله را زود نشانند به خاکستر خویش
 بی‌نوا من که جدا مانده‌ام از دلبر خویش

دبیرستان و پیش دانشگاهی - کنکورهای خارج از کشور - سراسری - تجربی - ۸۶ و دبیرستان و پیش دانشگاهی - کنکورهای خارج از کشور - سراسری - ریاضی - ۸۶

۲۱۴- در همه‌ی ابیات، به جز بیت ..... جناس تام دیده می‌شود.

- (۱) اگر چه باد صبا روح پرور است به لطف
 (۲) بیا و برگ سفر ساز و زاد ره برگیر
 (۳) بیا بیا بت رضوان غلام حورنهاد
 (۴) به گلستان رخت بلبلی چو من نبود

- به گرد لطف تو کی می‌رسد فدای تو باد
 که عاقبت برود هر که او ز مادر زاد
 که حق هر آن چه جمال است و حسن بر تو نهاد
 تو آن مبین که چو بلبل نمی‌کنم فریاد

دبیرستان و پیش دانشگاهی - کنکورهای خارج از کشور - سراسری - تجربی - ۸۵

۲۱۵- در همه‌ی ابیات به جز بیت ..... اسلوب معادله به کار رفته است.

- (۱) خراب حالم و با کس نمی‌توانم گفت
 (۲) در حقیقت تنگ‌دستی ماهی، دیوانگی است
 (۳) دلی که نیست خراشی در او زمین‌گیر است
 (۴) پاس دل‌های خراب و چشم اشک‌آلوده‌دار

- خوشا کسی که به هر حال محرمی دارد
 در چمن بید از غم بی‌حاصلی معنون شود
 زری که سگه ندارد روان نمی‌باشد
 گنج در ویرانه‌ها می‌باشد و گوهر در آب

دبیرستان و پیش دانشگاهی - کنکورهای خارج از کشور - سراسری - تجربی - ۸۵ و دبیرستان و پیش دانشگاهی - کنکورهای خارج از کشور - سراسری - ریاضی - ۸۵

۲۱۶- در کدام بیت آرایه‌ی حسن آمیزی به کار نرفته است؟

- (۱) آن بلبلم که چون کشم از دل صغیر گرم
 (۲) چه شد که از همه جا بوی درد می‌آید؟
 (۳) از جواب تلخ گوشم چون دهان مار شد
 (۴) تا رفتنش ببینم و گفتنش بشنوم

- بوی محبت از نفسم می‌توان شنید
 ز هر که می‌شنوم آه سرد می‌آید
 من همان از ساده لوحی حلقه بر در می‌زنم
 از پای تا به سر همه سمع و بصر شدم

دبیرستان و پیش دانشگاهی - کنکورهای خارج از کشور - سراسری - تجربی - ۸۵ و دبیرستان و پیش دانشگاهی - کنکورهای خارج از کشور - سراسری - ریاضی - ۸۵

۲۱۷- ترتیب قرار گرفتن ابیات به لحاظ داشتن آرایه‌های «تناقض، مجاز، ایهام، استعاره» کدام است؟

- الف) به سلیمان برسانید که من / چون نگین در کف هر دیو و دَدم
ب) ما را ز زیر پر هست راهی به آن گلستان / هر چند سخت بندد صیاد بال ما را
ج) منم که معنی بیگانه آشنای من است / نهال خامه‌ی من باغ دلگشای من است
د) بسیار دیده‌ایم درختان میوه‌دار / زین به ندیده‌ایم که در بوستان توست

۱) ب، ج، الف، د ۲) ج، الف، د، ب ۳) ب، ج، د، الف ۴) ج، د، الف، ب

رستان و پیش دانشگاهی - کنکورهای خارج از کشور - سراسری - ریاضی - ۹۲ و دبیرستان و پیش دانشگاهی - کنکورهای خارج از کشور - سراسری - تجربی - ۹۲

۲۱۸- آرایه‌های بیت زیر کدام است؟

«سعدی شیرین‌زبان، این همه شور از کجا؟ / شاهد ما آیتی است، وین همه تفسیر او»

- ۱) مجاز، تشبیه، نماد، تلمیح
۲) استعاره، ایهام، تضاد، تلمیح
۳) ایهام، کنایه، استعاره، تضاد
۴) تشبیه، مجاز، حسن آمیزی، ایهام تناسب

رستان و پیش دانشگاهی - کنکورهای خارج از کشور - سراسری - ریاضی - ۹۲ و دبیرستان و پیش دانشگاهی - کنکورهای خارج از کشور - سراسری - تجربی - ۹۲

۲۱۹- آرایه‌ی مقابل همه‌ی ابیات، به استثنای بیت ... درست است.

- ۱) چو عاجز گشت از این خاک جگر تاب / چو نیلوفر سپر افکند بر آب: مجاز سببیه
۲) غسل در اشک زدم کاهل طریقت گویند / پاک شو اول و پس دیده بر آن پاک انداز: اغراق
۳) هر قطره‌ای در این ره صد بحر آتشین است / دردا که این معما شرح و بیان ندارد: پارادوکس
۴) فرو رفت و بر رفت روز نبرد / به ماهی نم خون و بر ماه گرد: لَف و نشر

دبیرستان و پیش دانشگاهی - کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی - ۹۰

۲۲۰- شاعر در کدام بیت، از دو آرایه‌ی «اغراق و حسن تعلیل» در بیان خیال خویش، سود جسته است؟

- ۱) هر که به نیکی عمل آغاز کرد / نیکی او روی بدو باز کرد
۲) به یک کرشمه که در کار آسمان کردی / هنوز می‌پرد از شوق چشم کویک‌ها
۳) خصمی زشت به آینه چه نقصان دارد؟ / چه غم از دشمنی مردم نادان ما را؟
۴) گرم شو از مهر و ز کین سرد باش / چون مه و خورشید جوان‌مرد باش

دبیرستان و پیش دانشگاهی - کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی - ۹۰

۲۲۱- آرایه‌های بیت «نگاه داشت غزالی دل مرا به نگاهش / که آهوی ختن آمد به سیر چشم سیاهش» کدام است؟

- ۱) استعاره - ایهام - تشبیه مُرَجِّح - کنایه
۲) مجاز - کنایه - تشبیه مفرد - اسلوب معادله
۳) استعاره - کنایه - تشبیه مُرَجِّح - جناس تام
۴) استعاره - اسلوب معادله - تشخیص - جناس تام

دبیرستان و پیش دانشگاهی - کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی - ۹۰

۲۲۲- اگر ابیات زیر را به لحاظ داشتن آرایه‌های «ایهام، لَف و نشر، حسن تعلیل، استعاره‌ی مصرّحه، تلمیح» از بالا به پایین

مرتب کنیم، کدام گزینه درست است؟

- الف) به امید ز چمن دسته‌ی سنبُل برخاست / که سر زلف دراز تو کند پامالش
ب) خورشید عارض او چون ذره برده تابم / بالای سرکش او چون سایه کرده پستم
ج) برهاند مرا عشق هم از دین و هم از کفر / آسوده ز آیین مسلمان و یهودم
د) تو خود فرشته‌ای نه از این گل سرشته‌ای / گر خلق از آب و خاک، تو از مشک و عنبری
ه) در اشک من به چشم حقارت نظر مکن / کاین لعل را به خون جگر پرورده‌ایم

۱) د، ج، ه، الف، ب ۲) د، ج، الف، ه، ب ۳) ب، الف، ج، ه، د ۴) ب، ج، الف، ه، د

دبیرستان و پیش دانشگاهی - کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی - ۹۰

۲۲۳- اگر ابیات زیر را به لحاظ داشتن آرایه‌های «ایهام، اغراق، اسلوب معادله، تناقض، مجاز» از بالا به پایین مرتب کنیم، کدام

گزینه صحیح است؟

- الف) مگیر از دهن خلق حرف را زنهار / به آسیا چو شدی پاس دار نوبت را
ب) غم عشق آمد و غم‌های دگر پاک ببرد / سوزنی باید کز پای بر آرد خاری
ج) ظرافت بین که چون عکسی که در آینه‌ای افتد / توان در سینه پیدا کردنش راز نهانی را
د) چو وحشی مرغ از قید قفس جست / دگر توان به دستان پای او بست
ه) مرا گر تو بگذاری ای نفس طامع / بسی پادشاهی کنم در گدایی

۱) ج، د، الف، ه، ب ۲) ج، ب، ه، د، الف ۳) د، ج، ب، ه، الف ۴) د، الف، ب، ج، ه

دبیرستان و پیش دانشگاهی - کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی - ۹۰

۲۲۴- اگر ابیات زیر را به لحاظ داشتن آرایه‌های «ایهام، استعاره، اسلوب معادله و تناقض» از بالا به پایین مرتب کنیم، کدام

گزینه درست است؟

- الف) ره عشق اربه سر آید، ندارد راه بیرون شد / به ساحل گر رسد کشتی همان دریا بود جایش
ب) نیک بد کردی شکستی عهد یار مهربان / این بتر کردی که بد کردی و نیک انگاشتی
ج) آرزو دارم ز لعلش تا به لب جام مدام / وز سرم بیرون نخواهد رفتن این سودای خام
د) از شکسته کشتی ما تا گهی یاد آورد / رشته‌های موج، برانگشت توفان بسته‌ایم

۱) الف، ج، د و ب ۲) الف، ج، ب و د ۳) ج، د، الف و ب ۴) ج، د، ب و الف

رستان و پیش دانشگاهی - کنکورهای خارج از کشور - سراسری - تجربی - ۹۰ و دبیرستان و پیش دانشگاهی - کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی - ۹۰

۲۲۵- در همه‌ی ابیات به استثنای بیت ..... اسلوب معادله وجود دارد.

- ۱) گل در این گلشن کجا دارد سر پروای ما / خار هم از سرکشی کی می‌رود در پای ما
۲) دل گمان دارد که پوشیده است راز عشق را / شمع را فانوس پندارد که پنهان کرده است
۳) دخل بی‌جا ندهد غیر خجالت اثری / تیر کج باعث رسوایی تیرانداز است
۴) زیور آینه‌ی دل روشنی باشد، نه عکس / خانه‌ی تاریک را شمع بی‌ از صد صورت است

رستان و پیش دانشگاهی - کنکورهای خارج از کشور - سراسری - تجربی - ۹۰ و دبیرستان و پیش دانشگاهی - کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی - ۹۰

۲۲۶- در بیت: «بازار حسن جمله‌ی خویان شکسته‌ای / زه نیست کز تو هیچ خریدار بگذرد» کدام آرایه‌های ادبی یافت می‌شود؟

- ۱) نغمه‌ی حروف، تشبیه، کنایه، جناس، حسن تعلیل
  - ۲) نغمه‌ی حروف، استعاره، کنایه، حسن تعلیل، تلمیح
  - ۳) مراعات نظیر، نغمه‌ی حروف، تشبیه، جناس، اسلوب معادله
  - ۴) استعاره، مراعات‌النظیر، تشبیه، اسلوب معادله، تلمیح
- رستان و پیش‌دانشگاهی - کنکورهای خارج از کشور - سراسری - تجربی، ۹۰ - دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی - ۹۰

۲۲۷- در کدام بیت، همه‌ی آرایه‌های کنایه، تشبیه، جناس نام و جناس ناقص به کار رفته است؟

- ۱) زمانه گرچه بسی بر سرم سپاس نهاد / کمند زلف تو باری دگر به دستم داد
  - ۲) جهان بر آب نهاده است و زندگی بر باد / غلام همت آنم که دل بر او نهاد
  - ۳) دلم که چون سر زلف تو می‌رود بر باد / به دام عشق در افتاد و هر چه باداباد
  - ۴) گره زدل بگشا و ز سپهر یاد مکن / که فکر هیچ مهندس چنین گره نگشاد
- رستان و پیش‌دانشگاهی - کنکورهای خارج از کشور - سراسری - ریاضی - ۸۹ و دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - کنکورهای خارج از کشور - سراسری - تجربی - ۸۹

۲۲۸- در کدام بیت، آرایه‌ی نسبت داده شده به آن، نادرست است؟

- ۱) وقت هر کار نگهدار که نافع نبود / نوش دارو که پس از مرگ به سهراب دهی: تلمیح
  - ۲) حسبِ حالم سخنی بس خوش و موجز یاد است / عرضه دارم اگر رخسارِ اِظناب دهی: تضاد
  - ۳) مده از دست کنون فرصت امکان چو تو را / دست آن هست که داد دل احباب دهی: مجاز
  - ۴) به دل دشمن اگر خود بُود از آهن و روی / چون به هیبت نگری لرزش سیماب (جیوه) دهی: حسن تعلیل
- رستان و پیش‌دانشگاهی - کنکورهای خارج از کشور - سراسری - ریاضی - ۸۹ و دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - کنکورهای خارج از کشور - سراسری - تجربی - ۸۹

۲۲۹- کدام مجموعه از ترکیبها «اضافه‌ی تشبیه‌ی» است؟

- ۱) مزید نعمت - شرط انصاف - مرغ سحر - کلاه شکوفه
  - ۲) جیب مراقبت - امید اجابت - دیوار امانت - قصه‌ی عشق
  - ۳) پرده‌ی ناموس - کلاه شکوفه - سرور کاینات - درگاه خدا
  - ۴) دریای معرفت - شب جهل - شکوفه‌ی اشک - آتش عشق
- رستان و پیش‌دانشگاهی - کنکورهای خارج از کشور - سراسری - ریاضی - ۸۹ و دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - کنکورهای خارج از کشور - سراسری - تجربی - ۸۹

۲۳۰- کدام آرایه‌ها در بیت زیر وجود ندارد؟

- «کیسه‌ای بر وعده‌های بخت نتوان دوختن
خفته‌گر در خواب حرفی گفت از آن آگاه نیست»
- ۱) مجاز، اسلوب معادله
  - ۲) کنایه، تشخیص
  - ۳) ایهام، جناس
  - ۴) استعاره، مراعات نظیر
- دبیرستان و پیش‌دانشگاهی - آزمایشی سنجش - آزمونهای سال سوم - سال تحصیلی ۹۱-۹۰ - انسانی - جامع ۳

